

PRIRUČNIK IZ LIKOVNE KULTURE

za 3. razred osnovne škole

IDA MATI

**GORDANA
KOŠČEC**

**IVANA
MOHORKO**

Izdavač
Profil Klett d.o.o.
Zagreb, Petra Hektorovića 2

Za Izdavača
Dalibor Greganić

Direktorica uredništva
Petra Stipaničev Glamuzina

Izvršna urednica
Gordana Ivančić

Urednica
Maja Jelić Kolar

Lektorica
Ivana Brađašević, prof.

Ilustracije i fotografije
Arhiva Profil Kletta

Naslovnica
Studio 2M

Prijelom
Pop Up Media, Zagreb

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

ISBN 978-953-8122-82-8

1. izdanje, 2020.
Zagreb, Hrvatska

Tisak
Og grafika d.o.o., Jastrebarsko

© Sva prava pridržana. Ni jedan dio ovog priručnika ne može biti objavljen ili pretisnut bez prethodne suglasnosti izdavača i vlasnika autorskih prava.

Član smo Europskog udruženja izdavača udžbenika.

IDA MATI • GORDANA KOŠČEC • IVANA MOHORKO

LIKOVNA KULTURA 3

PRIRUČNIK IZ LIKOVNE KULTURE ZA TREĆI RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

PROFIL Klett

SADRŽAJ

UVOD	5
PRIJEDLOG GIK-a.....	6
SLIKARSKA TEKSTURA	13
CRTAČKA TEKSTURA	15
RITAM	17
VISOKI, NISKI I UDUBLJENI RELJEF	19
KOMPLEMENTARNI KONTRAST	21
RITAM, OMJERI I VELIČINA LIKOVA	23
KONTRAST KROMATSKO – AKROMATSKO	25
KADAR, SIMBOLIKA BOJA	27
KADAR, ODNOS SLIKE I TEKSTA	29
PLASTIČKA TEKSTURA	31
MODELACIJA I MODULACIJA	33
RITAM	35
PLOŠNO ISTANJENA MASA RAVNOTEŽA	37
CRTAČKA TEKSTURA	39
RITAM I NIZ LIKOVA	41
RITAM I SIMETRIJA (ORNAMENT, NARODNI UKRAS, SIMETRIJA)	43
KONTRAST KROMATSKO – AKROMATSKO	45
SLIKARSKA TEKSTURA	47
UDUBLJENO – ISPUPČENA MASA	49
KOMPLEMENTARNI KONTRAST	51
KONTRAST PUNOGA I PRAZNOGA PROSTORA	53
RITAM I NIZ LIKOVA	55
PLASTIČKA TEKSTURA	57
KADAR, ODNOS SLIKE I TEKSTA	59
MODELACIJA I MODULACIJA	61

Poštovana učiteljice, poštovani učitelju!

Pred Vama se nalazi priručnik za učiteljice i učitelje iz Likovne kulture za treći razred osnovne škole. Njegov je osnovni cilj dati smjernice za realizaciju nastave likovne kulture u trećem razredu osnovne škole. Metodički modeli nastavnih sati nude prijedloge za realizaciju sata, primjere umjetničkih djela na kojima učenici mogu otkrivati i promatrati likovne probleme, likovne zadatke na kojima učenici samostalno otkrivaju svijet likovnog stvaralaštva.

Želimo Vam ugodan, kreativan i zabavan rad.

Autorice

PRIJEDLOG GIK-a

Mjesec	Redni br. sata	Nastavna cjelina	Nastavna tema	Ishodi	Nastavno područje		Motiv	Lиковna tehnika	Odgovo- razovna očekivanja	Korelacija	
	1.	POVRŠINA	Slikarska tekstura	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	svaš	slikanje po promatraniu / zamišljanju: MORSKO DNO	odr A.2.1. osr A.2.4. uku A.2.2. uku B.2.4. uku C.2.1. uku C.2.3. uku D.2.1.	SR: Kako smo proveli praznike Gk: slušanje glazbe Hj: pri povijedanje (Moja ljetna priča; <i>Trag u priči 3</i>)		
	2.	TOČKA I CRTA	Crtatčka tekstura	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	crtanje po izmišljanju: NEOBÍČNA ŽIVOTINA	flomasteri ili tuš i štapić (pero)	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku C.2.1. uku C.2.3. uku D.2.1.	Hrvatski jezik: basna (interpretacija crtežom lika iz basne; Basna, Vrana i lisica; <i>Trag u priči 3</i>)		
	3. i 4.	CRTA I TOČKA	RITAM	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	primjenjeno oblikovanje - dizajn	rad po doživljaju: RITAM U GLAZBI	tuš i kist	go C.2.1. osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku D.2.1. uku D.2.2.	Glazbena kultura: interpretacija ritma u glazbi		
5., 6., 7.	POVRŠINA	VISOKI, NISKI I UDUBLJENI RELIEF		LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	prostorno oblikovanje - modeliranje i građenje	vizualni - RELIEF ZAVIČAJNOGA KRAJOLIKA	kaširani papir	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku C.2.1.	Priroda i društvo; zemljovid (izrada modela reljefa)		

8.	BOJA	KOMPLEMENTARNI KONTRAST	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizuálni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – slikanje	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.
9. I 10.	PLOHA	RITAM, OMJERI I VELIČINA LIKOVA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizuálni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – grafika	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3. uku B.2.1. uku B.2.4. uku C.2.1. uku C.2.3. uku D.2.1.
11.	BOJA	KONTRAST KROMATSKO – AKROMATSKO	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizuálni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – slikanje	osr A.2.4. uku A.2.2. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1. uku D.2.2.
12.	BOJA	KADAR, SIMBOLIKA BOJA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizuálni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.3.1. Učenik opisuje i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.	prostorno oblikovanje – dizajn	rad po zamišljanju: ANIMIRAMO CRTEŽ flomasteri tempere

13.	TOČKA I CRTA	KADAR, ODNOŠ SLIKE I TEKSTA	<p>LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.</p> <p>LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.</p> <p>LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela.</p> <p>LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.</p> <p>LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.</p>	<p>prostorno oblikovanje – dizajn</p>	vizualni– STRIP; VESELA MRLJA	<p>pero, kist i crni tuš ili crni flomaster</p>	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.	<p>Hrvatski jezik: kultura i mediji – dječji časopisi (strip)</p>
14.i 15.	POVRŠINA	PLASTIČKA TEKSTURA	<p>LK A.3.1.Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.</p> <p>LK A.3.2.Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.</p> <p>LK B.3.1.Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela.</p> <p>LK B.3.2.Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.</p> <p>LK C.3.1.Učenik opisuje i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.</p>	<p>prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje</p>	vizualni– BOŽIĆNA DEKORACIJA	<p>karton oblijepjen papirom i tkaninama različitih tekstura</p>	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.	<p>Vjeronauk: blagdani Hrvatski jezik: <i>Trag u prići</i> 3, Božićna čestitka, Božić</p>
16.	PLOHA	MODELACIJA I MODULACIJA	<p>LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.</p> <p>LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.</p> <p>LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela.</p> <p>LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.</p>	<p>oblikovanje na plohi – slikanje</p>	vizualni– PORTRET ČLANA OBITEVU	<p>gvaš</p>	goo C.2.1. osr A.2.1. osr A.2.4. osr B.2.1.B osr B.2.2.C uku A.2.3. uku D.2.1. uku D.2.2.	<p>Hrvatski jezik: izgled i ponasanje lika (slikanjem portretirati književni lik)</p>
17.	PLOHA	RITAM	<p>LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.</p> <p>LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.</p> <p>LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.</p>	<p>oblikovanje na plohi – grafika</p>	vizualni– SNJEŽNE PAHULJE	<p>monotipija</p>	osr A.2.1. osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1. uku D.3.1.	<p>Hrvatski jezik: tema u poeziji, Što sanjuju pahulje; <i>Trag u prići 3 (Vijavica, Snijegf</i></p>

18.	VOLUMEN I MASA U PROSTORU	PLOŠNO ISTANJENJA MASA RAVNOTEŽA	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje	likovno-kompozicijski elementi kao poticaj – MOBIL	goo C.2.2. osr A.2.3.; osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku D.2.1. uku D.2.2.
19.	TOČKA I CRTA	CRTAČKA TEKSTURA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – crtanje	vizualni – LK IZ BASNE (MASKA)	tuš i pero osr A.2.4. uku A.2.3. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.
20.	PLOHA	RITAM I NIZ LIKOVA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – dizajn	vizualni – VREMENSKA CRTA U BOJAMA	kolažni papir i flomasteri osr A.2.4. uku A.2.2. uku A.2.3. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.
21. i 22.	TOČKA I CRTA	RITAM I SIMETRIJA (ORNAMENT, NARODNI UKRAS, SIMETRIJA)	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – crtanje	vizualni – MOTIV S NARODNE NOŠNJE NAŠEGA KRAJA	pastele osr A.2.4. osr C.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.
23.	BOJA	KONTRAST KROMATSKO – AKROMATSKO	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – slikanje	vizualni – STOL ZA VRJEME NEDJEVNOGA RUČKA	tempere osr A.2.3.; osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.

24.	POVRŠINA	SLIKARSKA TEKSTURA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizuálni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – slikanje	vizuálni – BUKET CVJEĆA	osr A.2.1. osr A.2.3. osr A.2.4. uku C.2.1. uku A.2.3. uku B.2.1. uku B.2.4. uku D.2.1.
25.	VOLUMEN I MASA U PROSTORU	UDUBLJENO – ISPUPČENA MASA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizuálni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja. OŠ LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.	prostorno oblikovanje – dizajn	vizuálni – LUTKA IZ TORBE	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.
26.	BOJA	KOMPLEMENTARNI KONTRAST	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizuálni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – slikanje	vizuálni – CVETNA LIVADA	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.1. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.
27. i 28.	VOLUMEN I MASA U PROSTORU	KONTRAST PUNOGA I PRAZNOGA PROSTORA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizuálni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje	vizuálni – VOĆE I POVRĆE	glina/ glinamol osr A.2.4. osr B.2.1. uku A.2.3. uku B.2.4. uku C.2.1. uku C.2.3. uku D.2.1. uku D.3.1.

29.	PLOHA	RITAM I NJUZ LIKOVA	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i rade drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	prostorno oblikovanje – dizajn	vizualni – LET ZMAJA	kolažni papir	osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.1. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1. uku D.2.2.	Tjelesna i zdravstvena kultura: sve nastavne teme, usvajanje temeljnih motoričkih znanja
30. i 31.	POVRŠINA	PLASTIČKA TEKSTURA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LKA.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i rade drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje	vizualni – NEOBICAN CVIJET	gлина/ glinamol, aluminijска folija, karton, krep-papir, žica	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.2. uku A.2.3. uku A.2.4. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.	Hrvatski jezik – pridjevi; opisivanje karakteristika materijala, opisivanje skulptura
32.	TOČKA I CRTA	KADAR, ODNOS SLIKE I TEKSTA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LKA.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i rade drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.	prostorno oblikovanje – dizajn	vizualni – STRIP	olovka	osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3. uku B.2.4. uku C.2.1. uku C.2.3. uku D.2.1.	Hrvatski jezik: stvaranje zajedničke priče prema poticaju: osmislići i nacrtati strip prema zajedničkom poticaju
33.	PLOHA	MODELACIJA I MODULACIJA	LKA.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i rade drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.	oblikovanje na plohi – slikanje	vizualni – PORTRET	uljne pastele	osr A.2.1. osr A.2.3. osr A.2.4. osr B.2.1. osr B.2.1.B odr C.2.1. go 0 C.2.3. uku A.2.3. uku B.2.4. uku C.2.1. uku D.2.1.	

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 1.

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE

NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA
NASTAVNA TEMA:	SLIKARSKA TEKSTURA
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – MORSKO DNO NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: slikarska tekstura, površina, potez, mrlja LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GVAŠ
NAČINI RADA:	prema zamišljanju; prema promatranju
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog opečanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Emil Nolde, <i>Crveni makovi</i> , akvarel, 1920.; Vincent van Gogh, <i>Dvanaest suncokreta u vazi</i> , ulje na platnu, 1888.; fotografije morskoga dna
KORELACIJA:	SR: <i>Kako smo proveli praznike</i> ; Glazbena kultura: slušanje glazbe, Hrvatski jezik: pripovijedanje (<i>Moja ljetna priča</i>)
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti

PLAN PLOČE	POVRŠINA	UČENIČKI RADOVI
POVRŠINA SLIKE: GLATKO, HRAPAVO GUSTO, RIJETKO MRLJA, POTEZ	<i>reprodukcijska</i>	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin-right: 10px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin-right: 10px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px;"></div>

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>PRIPRAVA Pomažemo učenicima da isprobaju i istraže različite mogućnosti i načine slikanja vodenim bojama i gvašem. Namočimo papir vodom, na nekoliko mjesta nanosimo boju i promatramo kako se širi po papiru. Prskamo boje kistom u različitim smjerovima. Promatramo nastale površine, uspoređujemo ih s prethodnima. Čekamo nekoliko minuta da se boja osuši te kistom nanosimo novi sloj boje. Promatramo što se događa, na koji su se način i gdje boje pomiješale, gdje su postale gušće i zamućenije, a gdje su ostale prozračne. Miješamo boje s bijelom temperom i nastavljamo slikati.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i></p>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Učenicima možemo ponuditi slike Emila Noldea i Vincenta van Gogha. Promatramo ih i opisujemo. Učenici uočavaju karakteristike boja, tehnika i poteza koje su i sami rabili pri slikanju. Na slici Vincenta van Gogha jasno se vide tragovi poteza kista. Kažemo učenicima da rukom u zraku ponove te poteze da bi osvijestili kako potezi ovise o pokretima slikarove ruke, smjeru i ritmu pokreta kista. Pronalazimo gdje se ti detalji nalaze na slici. Još jednom gledamo obje slike i uspoređujemo ih. Otkrivamo što im je zajedničko, a što različito. Opisujemo razlike koristeći se pojmovima/riječima: <i>površina, glatko, hrapavo, gusto, rijetko, mrlja, potez</i>. Pomažemo učenicima pitanjima: Zamisli da pred sobom imаш originalne slike i da ih smiješ dodirnuti rukom, kojoj bi površina bila glatka, a kojoj hrapava? Na kojoj su slici boje prozirne, a gdje su guste? Na kojoj se slici jasnije razabiru potezi kista? Razgovaramo o ljetnim praznicima. Kako su proveli ljetne praznike? Jesu li bili na moru? Što su sve radili na moru? Jesu li tijekom ronjenja vidjeli kako izgleda morsko dno? Što se sve nalazi na morskome dnu? Učenicima se pokazuju različite fotografije morskoga dna.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.3.1. LK B.3.1. uku D.2.1. uku C.2.3. uku A.2.3. MAT C.3.1. MAT C.3.2. TZK A.3.1. TZK A.3.3. HJ A.3.1. odr A.2.1. PID A.3.1.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo vodenim bojama i gvašem slikati morsko dno. Pri slikanju ćemo rabiti što više različitih poteza i mrlja. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Fotografije koje su promatrali služe kao motiv za slikanje. Koristimo se različitim fotografijama morskoga dna kako bismo potaknuli učenike da tijekom slikanja rabe što više različitih poteza i mrlja. Upućujemo ih da tijekom slikanja potezima prate smjer i karakter oblika motiva koji slikaju (morske trave, ribe). S obzirom na to da slikamo gvašem, sugeriramo učenicima da neke dijelove slike ostave prozirne, a da negdje boju naprave gustom.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku. A.2.3. uku A.2.2.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo rade radi vrednovanja. Učenike potičemo da na likovnome radu uoče primjenu što veće raznovrsnosti poteza, mrlja i površina boja. Postavljamo pitanja: Koji vam je rad najmaštvotiji u interpretaciji motiva? U kojem radu uočavamo najveći broj raznovrsnih slikarskih struktura? Kako je to učenik postigao? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: aktivnost u isprobavanju mogućnosti slikanja vodenom bojom i gvašem, preciznost i brzina tijekom uočavanja različitih karakteristika poteza boje na izdvojenim detaljima, sposobnost uočavanja i preciznoga opisivanja različitih karakteristika poteza, mrlja i boje na cijelovitome umjetničkom djelu. U likovnome radu vrednuje se tehnička izvedba, primjena što veće raznovrsnosti poteza, mrlja i površina boja te maštovitost u interpretaciji zadane teme.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja, socijalna i građanska kompetencija.</i></p>	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 2.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	CRTAČKA TEKSTURA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – NEOBIČNA ŽIVOTINJA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: crtačka tekstura, skupljeno – raspršeno LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TUŠ I PERO		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog očajanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLCI NASTAVE:	frontalni, individualni, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Vincent van Gogh, <i>Sijač</i> , tuš i pero, 1888.		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: basna (interpretacija crtežom lika iz basne)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE	TOČKE I CRTE	UČENIČKI RADOVI	
CRTE: USKE, ŠIROKE, SVIJETLE, TAMNE, KRATKE, DUGE, RAVNE, ZAKRIVLJENE SKUPLJENO – RASPRŠENO	reprodukcia		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Podsjećamo učenike na crtanje perom i tušem. Promatramo pera različitih debljina. Objasnjavamo da ćemo s pomoću različitih pera nacrtati crte različitih karakteristika. Tušem crtamo tako da pero prvo umočimo u posudu s tušem. Pero brzo gubi tekućinu/tuš pa crta postaje slabije vidljiva i svijetla. Tada ponovno umačemo pero u tuš i crtamo dalje. Sve što govorimo demonstriramo učenicima na ploči. Perom i tušem crtamo na glatkome papiru.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1. MAT C.3.2.	frontalni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.		
MOTIVACIJA S učenicima promatramo izdvojene detalje crteža. Učenici na njima pronalaze crte različitih karakteristika: uske, široke, svijetle, tamne, kratke, duge, ravne, zakriviljene. Nakon opisivanja pojedinih crta učenici traže gdje su crte i točke SKUPLJENE, a gdje RASPRŠENE, tj. gdje su raspoređene gusto, a gdje rijetko. Pronalazimo gdje se izdvojeni detalji nalaze u cjelini slike. Zatim promatramo crtež u cjelini. Jedan učenik opisuje naglas što je sve prikazano na njemu. Pitanjima ga potičemo da opiše bogatstvo prikazanih motiva nastalo grupiranjem crta: žito koje se njije, veliko sunce koje sja i čiji se sjaj rasprošio po čitavome nebu, položeno klasje po kojemu gazi sijač, sitno grumenje zemlje koje izviruje među klasovima... Kažemo učenicima da pogledaju oko sebe. Pitamo ih gdje uočavaju crte, kakvih su one oblika i kako su međusobno raspoređene: nabori na zastorima, elementi parketa, kosa učenika... Zatim promatramo fotografije s detaljima površina različitih životinja. Pitamo učenike prepoznaju li o kojim se životinjama radi. Svaki detalj može se doživjeti, interpretirati kao različita crtačka tekstura. Sugeriramo učenicima da se pri opisivanju načina na koji bi prikazali površine služe navedenim izrazima koji opisuju različite karakteristike točaka i crta (uske, široke, svijetle, tamne, kratke, duge, ravne, zakriviljene).	LK A.3.1. osr A.2.3. uku D.2.1. uku A.2.3. MAT C.3.1. MAT C.3.2. TZK A.3.1. HJ A.3.1. PID A.3.1.	individualni, frontalni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo tušem i perom crtati neobičnu životinju. Ispunit ćemo papir točkama i crtama po vlastitoj želji. Tko će ponoviti zadatak?		frontalni, individualni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.		
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Svaki učenik ispunjava papir točkama i crtama kako želi. Papir se može podijeliti i na manje dijelove te svaki dio ispuniti na različit način. Zatim dijelimo učenike u skupine. Svaka skupina učenika smišlja neobičnu životinju čija je površina prekrivena različitom dlakom, perjem, ljuskama, bodljama... Životinju radimo koristeći se različitim crtačkim teksturama koje smo dobili ispunjavanjem papira točkama i crtama. Izrezujemo dijelove i spajamo ih u neobičnu životinju. Po želji crtamo još neke detalje.	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3. uku C.2.3.	individualni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo rade radi vrednovanja. Postavljamo pitanja: Na kojemu radu uočavamo najviše različitih vrsta crta i crtačkih struktura? Koja je životinja najmaštovitija? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: preciznost uočavanja i opisivanja različitih vrsta crta i crtačkih tekstura, preciznost u otkrivanju i opisivanju tih tekstura na oblicima iz prirode. U likovnome radu vrednuje se tehnička izvedba, raznovrsna primjena crta i crtačkih tekstura te maštovitost u interpretaciji zadane teme.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. uku A.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 3. i 4.

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE

NASTAVNA CJELINA:	CRTA I TOČKA
NASTAVNA TEMA:	RITAM
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: nevizualni – RITAM U GLAZBI NASTAVNO PODRUČJE: primijenjeno oblikovanje – dizajn LIKOVNI PROBLEMI: točka, crta, tok crte LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TUŠ I KIST
NAČINI RADA:	prema zamišljanju
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerjenog opažanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoј upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	P. Mondrian, <i>Broadway Boogie-Woogie</i> , ulje na platnu, 1942. – 1943.; Luigi Boccherini, <i>Menuet</i> ; Johann Strauss, <i>Anina polka</i> ; Wolfgang Amadeus Mozart, <i>Simfonija br. 40. u g-molu</i>
KORELACIJA:	Glazbena kultura: interpretacija ritma u glazbi
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti

PLAN PLOČE	UČENIČKI RADOVI
TOČKE I CRTE RITAM – nastaje ponavljanjem ili izmjenjivanjem <i>reprodukcijskih</i> elemenata	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>PRIPRAVA Demonstriramo učenicima crtanje kistom i tušem. Različitim kistovima nacrtat ćemo crte različitih karakteristika. Sve što govorimo, prikazujemo učenicima na papiru na ploči. Kistom i tušem crtamo na glatkome papiru.</p> <p><i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.</p>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1. MAT C.3.1. MAT C.3.2.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Motivaciju počinjemo pritiskanjem vrata prstima – učenici slušaju otkucaje srca, stavljaju dlan pred usta – osvješćuju izmjenu udaha i izdaha. Objasnjavamo učenicima da ponavljanjem otkucaja srca nastaje ritam jednako kao i izmjenom udaha i izdaha. Dakle, kad se nešto izmjenjuje ili ponavlja, nastaje RITAM. Pitamo učenike što se još ponavlja ili izmjenjuje u njihovu okružju i njihovu životu: dan i noć, godišnja doba, školska godina i praznici, nastava i odmor, ritam dnevnih obroka prehrane... Učenicima ponudimo fotografije na kojima je prikazan ritam. Učenici promatraju što se na njima izmjenjuje. Ponavljaju prikazani ritam pljeskanjem, lupkanjem, pjevanjem, pokretom. Redaju ritmove od najjednostavnijega do naj složenijeg. Igraju se. Pretvaramo učionicu u ulicu. Svaki se učenik šeće ulicom u svome ritmu. Igramo se igre pogodađanja. Jedan učenik glumi određeni ritam kretanja, a drugi pogoda o čijemu/kakvu se kretanju radi (star čovjek, dijete, čovjek koji šepa...). Učenici promatraju detalje sa slike P. Mondriana <i>Broadway Boogie-Woogie</i>. Plješću prikazane ritmove. Uspoređujemo ih i pronalazimo na slici.</p> <p><i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</p>	LK A.3.1. LK B.3.1. uku D.2.1. uku D.2.2. uku A.2.3. TZK A.3.1. TZK A.3.3. HJ A.3.1. PID A.3.1. PID A.3.2. GK A.3.2. goo C.2.1.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo tušem i kistom crtati ritam glazbe. Poslušat ćemo različite melodije i pratiti njihov ritam.</p> <p><i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.</p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici slušaju glazbu te interpretiraju njezin ritam crtajući tušem. Prvo slušaju glazbu i igraju se dirigenta prateći pokretima ruke u zraku tijek melodije i ritam skladbe. Radi usporedbe slušamo dvije ritmički različite skladbe. Odabiremo jednu od skladbi i ponovno je slušamo ovoga puta prateći je slikanjem na papiru. Razgovaramo s učenicima o tome što na slici može teći poput melodije (crte), a što poskakivati poput ritma (točke).</p> <p><i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</p>	LK A.3.1. LK A.3.2. MAT C.3.2. MAT C.3.1. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Po završetku rada likovne radove izlažemo i vrednujemo. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: sposobnost uočavanja, razlikovanja i interpretacije ritma (hodanjem, pljeskanjem...). Pitamo učenike koji im se rad čini najzanimljiviji i zašto. Pitamo i u kojemu radu uočavamo najveći broj različitih ritmova. U likovnim radovima vrednuje se originalnost u interpretaciji motiva i tehnička izvedba.</p> <p><i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja, socijalna i građanska kompetencija.</p>	LK B.3.2. LK A.3.1. uku A.2.4. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 5., 6. i 7.

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE

NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA
NASTAVNA TEMA:	VISOKI, NISKI I UDUBLJENI RELJEF
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – RELJEF ZAVIČAJNOGA KRAJOLIKA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: visoki, niski, udubljeni reljef, udubljeno/ ispušteno LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KAŠIRANI PAPIR
NAČINI RADA:	prema sjećanju
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog očajanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama -slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehniku i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje
OBLICI NASTAVE:	rad u skupini
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Branko Ružić, <i>Vrata od terakote</i> , terakota, 1994.
KORELACIJA:	Priroda i društvo: zemljovid (izrada modela reljefa)
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti; Građanski odgoj i obrazovanje

PLAN PLOČE	VISOKI, NISKI I UDUBLJENI RELJEF	UČENIČKI RADOVI
	udubljeno – ispušteno RELJEF: visoki, niski, udubljeni, uleknuti	reprodukcija

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>PRIPRAVA Pripremamo na stolu materijal kojim će učenici raditi, novinski papir i vodom razrijeđeno ljepilo za drvo. Pomažemo učenicima pri dodavanju količine vode u ljepilo za drvo i odabiremo kistove kojima će raditi.</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</p>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1. osr A.2.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Prisjećamo se iskustva igranja u pješčaniku dječjega igrališta ili na morskoj obali. Razgovaramo o oblicima koji mogu nastati u pješčanoj površini i na njoj: o udubljenim tragovima ruku ili stopala (stopa naših koraka), o neravninama koje nastaju kad more i vjetar pomici pjesak, o visokim kulama koje možemo izgraditi. Povezujemo to iskustvo sa sadržajima nastavnoga predmeta Prirode i društva. Podsećamo učenike da udubljenja i ispuštenja na Zemljinoj površini nazivamo reljefom. Na fotografiji planine učenici pronalaze različite stupnjeve reljefnosti. Zatim promatramo reljef B. Ružića. Pitamo učenike primjećuju li na njemu različita udubljenja i ispuštenja te pretpostavke kako su ona nastala. Objasnjavamo učenicima da kiparovo igranje s udubljenjima i ispuštenjima na površini također nazivamo reljefom te da razlikujemo udubljeni (uleknuti), niski i visoki reljef. Zapisujemo te nazive na ploču. Pitamo učenike što misle u kojim sve materijalima kipar može oblikovati reljef i razgovaramo o tome u kojem bi materijalu učenici mogli lako oblikovati različita udubljenja i ispuštenja.</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</p>	LK B.3.1. LK A.3.2. uku D.2.1. uku A.2.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1. PID A.3.1. osr A.2.3.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Mi ćemo danas također biti kipari koji će oblikovati različite reljefe. Tko će ponoviti što je reljef? Kakav reljef može biti?</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Kao neposredan uvod u zadatak učenicima govorimo da zatvore oči te zamišljaju prema našim uputama: Zamisl da hodaš morskim dnom, stopalima gaziš po pjesku i kameničima u pličaku, a zatim ulaziš sve dublje i dublje... Pod tvojim se stopalima uzdiže veće kamenje. U njegovu su površinu utisnuti oblici različitih školjaka koje su na njemu rasle, a kasnije ih je more odnijelo... Pitanjima potičemo učenike da sami dopune opis morskog dna: Što se još nalazi na dnu? Osjećaš li to pod stopalima? Kavka je oblika? O što je zapelo tvoje stopalo? Po završetku opisa učenicima objašnjavamo postupak oblikovanja. Pripremamo drvenu ili čvrstu kartonsku ploču na kojoj će učenici kaširati, pokazujemo im kako se papir umače u razrijeđeno ljepilo, oblikuje i lijepi na podlogu. Zajedno odlučujemo koje ćemo motive morskog dna oblikovati. Nekoliko učenika skicira olovkom njihov smještaj na podlozi. Učenici se dijele u manje skupine i svaka skupina oblikuje (kašira) jedan dio rada. Potičemo učenike da izraze što različitije odnose udubljenja i ispuštenja na površini.</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</p>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3. uku D.2.2. uku C.2.3. HJ A.3.1. PID A.3.1.	rad u skupini
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata, preciznost uočavanja i zaključivanja u otkrivanju različitih stupnjeva reljefnosti, njihova primjena u likovnome radu i suradnja s drugim učenicima.</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</p>	LK B.3.2. LK A.3.1. uku A.2.4. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:		razred: 3.	nadnevak: redni broj sata: 8.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KOMPLEMENTARNI KONTRAST		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – JESENSKO LIŠĆE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: komplementarni kontrast LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: VODENE BOJE		
NAČINI RADA:	prema promatranju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog očajanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLCI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Vincent van Gogh, <i>Cvjetni vrt sa stazom</i> , ulje na platnu, 1888.; crvena i zelena ploha za promatranje; krug boja; jesensko lišće		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: književnost i stvaralaštvo – N. Sabadi, <i>Jesenske slike</i>		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE	KOMPLEMENTARNI KONTRAST	UČENIČKI RADOVI	
BOJE KOJE SE DOPUNJUJU: CRVENA – ZELENA ŽUTA – LJUBIČASTA PLAVA – NARANČASTA	reprodukcia	 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Prethodna priprava: Učenici skupljaju jesensko lišće različitih oblika i boja.		
PRIJAVA Učenici pripremaju radna mjesta i pribor za rad. Klupe su obložene zaštitnim materijalom. Svaki učenik priprema vodene boje, kistove i čašice s vodom. Potom ih razgovorom podsjećamo kako slikati vodenim bojama. Za slikanje vodenim bojama treba nam meki kist, voda i hrapavi papir. Vodenim bojama slikamo tako da boju razrjeđujemo vodom. Što više vode dodamo boji, boja će biti svjetlijija. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Sat započinjemo izlaganjem prikupljenih jesenskih listova. Uočavamo njihove boje, strukturu i oblike: Kojih su boja listovi? Opišite njihov oblik. Na što vas podsjećaju? Kako izgleda površina lista? Možete li žile lista zamisliti kao crte? Kakve su one? Zatim na krugu boja tražimo crvenu i zelenu boju i uočavamo da se nalaze na suprotnim stranama. Gledamo koje se još boje nalaze na suprotnim stranama kruga. Objašnjavamo učenicima kako se dvije boje koje se nalaze na suprotnim stranama kruga dopunjaju, odnosno da takav par boja sadržava u sebi sve tri osnovne boje. Promatramo sliku Vincenta van Gogha <i>Cvjetni vrt sa stazom</i> . Na slici uočavamo plohe zelene i crvene boje. Pronalazimo mesta na kojima su te plohe jedna pokraj druge. Pronalazimo na slici još jedan par boja koje se dopunjaju (plave se mrlje na jednome mjestu nalaze uz narančaste). KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK A.3.1. LK B.3.1. uku D.2.1. uku A.2.3. TZK A.3.1. MAT D.3.3. HJ A.3.1. PID A.3.1.	individualni, frontalni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo slikati jesenje lišće u komplementarnome kontrastu boja. Tko će ponoviti što je komplementarni kontrast? KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici slikaju lišće koje su imali prilike vidjeti i opipati na stolu. Potičemo učenike da se koriste svim bojama šesterodijelnoga kruga boja. Na završenim radovima tražimo gdje se jedna pokraj druge nalaze boje koje se dopunjaju (komplementarni parovi boja). KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.3. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radove radi vrednovanja. Učenici uočavaju dopunjajuće parove na vlastitome likovnom radu. Postavljamo pitanja: Koji je rad najmaštvotije interpretiran, koji je tehnički najbolje izveden te u kojem radu uočavamo primjenu veće raznovrsnosti boja? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: usredotočenost u izvođenju vježbe s crvenom točkom, sposobnost snalaženja na krugu boja i brzina uočavanja parova boja koje se dopunjaju, brzina i točnost u razumijevanju sustava dopunjavanja, preciznost i brzina u pronaalaženju komplementarnih parova na umjetničkome djelu. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 9. i 10.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	PLOHA		
NASTAVNA TEMA:	RITAM, OMJERI I VELIČINA LIKOVA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – NEOBIČAN KUKAC NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – grafika LIKOVNI PROBLEMI: grafika, monotipija LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KARTON TISAK		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog opečanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Franz Marc, <i>Tigar</i> , drvorez, 1912.		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: književnost i stvaralaštvo – izrada pozivnice ili čestitke		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE	RITAM	UČENIČKI RADOVI	
OTISKIVANJE = GRAFIKA MATRICA – OTISAK KARTONSKI TISAK	reprodukcia		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Na stolu pripremamo zaštitnu podlogu, karton, tempere, glicerin i bijeli papir. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.	uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Razgovaramo gdje se sve u našoj okolini nalaze otisci. Prisjećamo se što smo učili o otiskivanju u prethodnim razredima. Zatim izvodimo manji pokus. Namažemo bojom dlan jednoga učenika ili jedne učenice i otisnemo ga na papir (ako je na dlanu ostalo dovoljno boje, otisnemo ga i nekoliko puta zaredom). Neka zatim učenica/učenik položi dlan (okrenut prema gore) uz otisak. Uočavamo kako se ruka i otisak zrcala, kako je ono što je na dlanu lijevo, na otisku je desno. Skrećemo također pozornost učenicima kako se ruka (uzorak) može otiskivati više puta. Objasnjavamo učenicima kako umjetnici primjenjuju postupak otiskivanja za izradu likovnih radova – grafika. Učenicima objašnjavamo pojmove MATRICA i OTISAK. Odgovarajući na pitanje po čemu se sve razlikuju matrica i otisak, uspoređujući ih, osvješćujemo osnovna svojstva grafike: 1) prvo se obrađuje matrica/uzorak koji se otiskuje (to je posrednik u nastanku konačnoga rada); 2) jednom matricom može nastati veći broj otisaka. Promatramo grafiku F. Marca, <i>Tigar</i> . Promatrajući otisak, učenici ponovno odgovaraju na pitanje o razlici između otiska i matrice. Da bi odgometnuli kako je izgledala matrica, učenici primjenjuju znanje stečeno u prethodnome zadatku, osvješćujući da su udubljeni dijelovi bijeli, a da su izbočeni bili obojeni te su na otisku ostavili obojen (crni) trag. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK A.3.1. LK A.3.2. LK B.3.1. uku B.2.1. uku D.2.1. uku A.2.3. osr A.2.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1.	individualni, frontalni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo s pomoću tehnike kartonskoga tiska izraditi neobičnoga kukca. Tko može ponoviti razliku između otiska i matrice? KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Razgovaramo s učenicima o različitim kukcima. Opisujemo sve njihove dijelove: tijelo, nožice, rep, ticala, krila. Pokazujemo im fotografije različitih kukaca. Izrezuju od kartona različite dijelove kukca i lijepe ih na čvrstu kartonsku podlogu. Možemo upotrijebiti karton od korica likovne mape; on je dovoljno čvrst, a lako se reže. Gotovo, izrađenu matricu bojimo temperom u koju dodajemo malo glicerina kako bi se sporije sušila i otiskujemo je na bijeli papir. Kad se boja na matrici osuši, bojimo je nekom drugom bojom i ponovno otiskujemo na drugi papir. Ako imamo veći papir, stvaramo zajednički rad s otiscima mnoštva kukaca ili svaki učenik može svoga kukca otisnuti više puta na jednome papiru. Gotove radove potpisujemo običnom olovkom. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK A.3.1. LK A.3.2. PID A.3.1. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radove radi vrednovanja. Postavljamo pitanja: Kako nastaje grafika? Koliko likovnih radova možemo dobiti grafičkim tehnikama, jedan ili više? Koje smo etape procesa naučili? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: brzina u pronalaženju različitih otisaka u okolini, preciznost uočavanja i opisivanja razlika između matrice i otiska, kao i brzina, te sposobnost usvajanja novih pojmovaca. U likovnome radu vrednuje se brzina, točnost i spretnost u usvajajuju nove likovne tehnike te maštovitost u interpretaciji zadane teme. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku C.2.3. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 11.

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE

NASTAVNA CJELINA:	BOJA
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST KROMATSKO – AKROMATSKO
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – ŠARENI KIŠOBRANI ŠEĆU SE U SIVOME KIŠNOM DANU NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: slikarska tekstura, površina, potez, mrlja LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TEMPERE
NAČINI RADA:	prema zamišljanju
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerjenog opažanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoј upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaće poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaće da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaće razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni, rad u skupinama
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Eduard Weston, <i>List kupusa</i> , crno-bijela fotografija, 1931. ; Pablo Picasso, <i>Boca vina</i> , ulje na platnu, 1926.
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: pripovijedanje (stvarni i nestvarni događaj)
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti

PLAN PLOČE	UČENIČKI RADOVI
BOJE I NEBOJE (ŠARENE I NEŠARENE BOJE) <i>reprodukcijski</i>	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, hrapavi papir, tempere, kist i vodu. Ponavljamo slikanje temperama. Tempera je neprozirna pokrivna boja. Zbog toga se može slikati sloj na sloj. Njome možemo prekrivati već obojene plohe koje su suhe. Kad želimo dobiti boju miješanjem dviju boja, te dvije boje moramo dobro izmiješati na paleti. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Učenike dijelimo u dvije skupine. Prva skupina ima zadatku napisati što više predmeta koji su u bojama, a druga skupina što više predmeta koji su u nebojama. Učenicima je na raspolaganju isto vrijeme. Nakon isteka vremena svaka skupina čita napisane predmete. Razgovaramo: Je li vam bilo lako sjetiti se predmeta u boji? Koliko ste ih napisali? Jeste li se lako mogli prisjetiti predmeta u nebojama? Ima li ih mnogo? Tko ima više napisanih predmeta? Isti zadatku ponavljamo s pisanjem prirodnih pojava i analizom zadatka. Promatramo reprodukciju P. Picasso, <i>Boca vina</i> ili neku sličnu na kojoj učenici mogu uočavati elemente naslikane bojama i nebojama. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK A.3.1. LK B.3.1. uku D.2.1. uku D.2.2. uku A.2.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1. HJ A.3.4.	rad u skupini
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Koje boje spadaju u šarene boje? (Zapisujemo ih na ploču.) Koje su boje nešarene boje? (Zapisujemo ih na ploču.) Mi ćemo danas slikati kombiniranjem šarenih i nešarenih boja. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici opisuju jedan kišni dan, kako izgleda ulica u kišnome danu, kako izgledaju kišobrani, kakvih sve boja mogu biti. Kažemo učenicima da zamisle ulicu za vrijeme kišnoga dana gledanu odozgo. Zadatak je naslikati ulicu za vrijeme kišnoga dana rabeći što više različitih boja i neboja. Učenici samostalno rade uz nadgledavanje. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.2. uku A.2.3.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata, preciznost i brzina uočavanja i opisivanja razlike između boja i neboja na oblicima u prirodi kao i na umjetničkome djelu, maštovitost i preciznost u opisivanju stvarnoga i zamišljenoga svijeta u nebojama ili bojama. U likovnome radu vrednuje se tehnička izvedba, uporaba što raznovrsnijih boja i neboja te maštovitost u interpretaciji zadane teme. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK B.3.2. LK A.3.1. uku A.2.4. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 12.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KADAR, SIMBOLIKA BOJA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – ANIMIRAMO CRTEŽ NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – dizajn KLJUČNI POJMOVI / LIKOVNI PROBLEMI: kadar, film, animirani film LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: FLOMASTERI		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.3.1. Učenik opisuje i u likovnom i vizuelnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerjenog opažanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizuelne rade prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizuelnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. LK C.3.1. Likovnim i vizuelnim izražavanjem učenik: - uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta - opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti - razlikuje različite tipove vizuelnih znakova u okolini te oblikuje piktograme vezane uz svakodnevne aktivnosti.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLCI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Luske, Geronimi, Jackson, kadrovi iz animiranoga filma <i>Petar Pan</i> , 1958.; Grgić, Zaninović, Kolar, Lončar, kadrovi iz animiranoga filma <i>Profesor Baltazar</i> , 2		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: kultura i mediji – dječji film		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		

PLAN PLOČE	UČENIČKI RADOVI
ANIMIRANI FILM ANIMIRATI = POKRENUTI, OŽIVITI <i>reprodukcija</i>	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Na radnome mjestu pripremamo blokove za crtanje, škare, ljeplilo i flomastere kojima ćemo se služiti na današnjemu satu. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Sat započinjemo gledanjem animiranoga filma. Razgovaramo s učenicima o animiranim filmovima koje vole gledati, upućujemo ih da razgovaraju sa svojim roditeljima o animiranim filmovima koje su oni gledali u djetinjstvu i po čemu se sve oni razlikuju od ovih današnjih. Prisjećamo se kako filmska vrpca bilježi pokret – nizanjem sličica koje se izmjenjuju velikom brzinom. Zatim učenike upoznajemo s poviješću animiranoga serijala <i>Profesor Baltazar</i> koji je nastao iz tradicije Zagrebačke škole animiranog filma i s kojim su odrastale generacije djece. Ako je moguće, učenicima pokazujemo fotografiju stroja profesora Baltazara. Učenici opisuju što se sve nalazi na jednoj sličici filma o profesoru Baltazaru: od kojih se dijelova sastoji stroj, što se sve na njemu pomiče, kojih je sve boja. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK A.3.1. LK B.3.1. osr A.2.3. uku D.2.1. uku A.2.3. uku D.2.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Vi ćete danas napraviti animirane sličice. Zapisujemo na ploču: <i>animirati – pokrenuti</i> . I vaše sličice igledat će kao da su oživjele. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Blokove za crtanje sami ćemo napraviti tako da izrežemo papire za crtanje iz mape. Pokazujemo učenicima postupak. Na prvi se list nacrtava jednostavan lik, na sljedećemu listu, na istome mjestu, nacrtava se lik s malom promjenom u pokretu i tako dalje – list po list. Odaberemo jednostavan motiv za crtanje: lice na kojem se širi smiješak i raste mu kosa, oblak koji raste i iz njega počinje padati kiša, sunce koje rastjeruje oblak, lik koji maše... Blok se zatim lista velikom brzinom, a sličice dočaravaju kretnju. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata ponavljamo usvojeno i naučeno. Učenici objašnjavaju kako nastaje animirani film te objašnjavaju kako su oni riješili svoj zadatak. Svi zajedno tražimo najoriginalniju izvedbu animiranoga crteža. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: sposobnost opažanja i zaključivanja u rješavanju zadataka/zagonetaka te originalnost u izvedbi animiranoga crteža. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i>	LK B.3.2. LK A.3.1. LK C.3.1. uku A.2.4. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 13.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	KADAR, ODNOS SLIKE I TEKSTA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – STRIP: VESELA MRLJA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – dizajn KLJUČNI POJMOMI / LIKOVNI PROBLEMI: slika, kadar, strip, tekst LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: PERO, KIST I CRNI TUŠ ILI CRNI FLOMASTER		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerjenog opažanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne rade prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepozna poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepozna da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepozna razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu. LK C.3.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepozna i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog ili vizualnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik). Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine svog kraja te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLCI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Nedeljko Dragić, strip <i>Tupko</i> , tuš i pero, 1970.; Jim Davis, strip <i>Garfield</i> , tuš i pero, 1983.; Charles M. Schulz, strip <i>Snoopy</i> , tuš i pero, 1968.		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: kultura i mediji – dječji časopisi (strip)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		

PLAN PLOČE	STRIP	UČENIČKI RADOVI
KADAR – IZDVOJENOST IZ OKOLINE	reprodukcia	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>PRIPRAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: tuš, pero, kist ili crni flomaster te papir za crtanje (glatki papir) i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola. Učenici samostalno mogu odlučiti kojom će se tehnikom koristiti u dalnjem radu.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i></p>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Na prethodnom satu hrvatskoga jezika organiziramo posjet knjižnici i razgovor s knjižničarkom/knjničarom o stripovima. Koji stripovi postoje u knjižnici? O čemu govore? Koji su namijenjeni djeci? Proučavamo stripove u dječjim časopisima i uočavamo razlike i sličnosti. Čitamo nekoliko stripova i analiziramo njihov sadržaj. Na satu likovne kulture podsjećamo se što smo vidjeli u knjižnici i izdvajamo učenicima najzanimljivije stripove. Objašnjavamo da sličice u stripu još nazivamo kadrovima. Kadrom odjeljujemo, izdvajamo nešto iz okoline; u stripu izdvajamo dijelove priče koji nam se čine važnim ili zanimljivima.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.3.1. LK B.3.1. osr A.2.3. uku D.2.1. uku A.2.3. MAT C.3.1. MAT D.3.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Kao neposredan uvod u zadatak zajedno s učenicima osmišljamo scenarij jednoga kratkog stripa. Odabiremo kratak događaj koji nam je svima poznat ili tematski zanimljiv. Ispisujemo na ploču dijelove togog događaja. Bilježimo svaki od tih dijelova priče kao jednu sličicu / kadar. Današnji je zadatak da na isti način i vi osmislite scenarij za svoj strip.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i></p>	HJ A.3.1. LK A.3.2.	frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Možemo se dogovoriti oko iste teme ili neka svaki učenik odabere svoju temu. Pomažemo im oko osmišljavanja scenarija i dijelimo priču na 5 do 8 sličica/kadrova. Za vrijeme rada potičemo učenike da veći dio priče ispričaju crtežom/slikom, a ne tekstom.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Postavljamo pitanja: Što je strip? Kako nastaje strip? Koja su dva bitna elementa stripa bez kojih strip ne bi mogao postojati (slika i tekst)? Tražimo najoriginalniju i najmaštvotitiju priču te najoriginalniju interpretaciju događaja. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: sposobnost uočavanja i zaključivanja u rješavanju zadataka. U likovnim radovima vrednuje se tehnička izvedba, originalnost u interpretaciji priče i razumijevanje osobitosti stripa.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.3.2. LK A.3.1. LK C.3.2. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 14. i 15.

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE

NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA
NASTAVNA TEMA:	PLASTIČKA TEKSTURA
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – BOŽIĆNA DEKORACIJA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: plastička tekstura, površina LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KARTON OBLJEPLJEN PAPIROM I TKANINAMA RAZLIČITIH TEKSTURA
NAČINI RADA:	prema zamišljanju
ISHODI UČENJA:	<p>LK A.3.1.Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2.Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.</p> <p>LK B.3.1.Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela.</p> <p>LK B.3.2.Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.</p> <p>LK C.3.1.Učenik opisuje i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.</p>
RAZRADA ISHODA:	<p>LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog opažanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. <p>LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).</p> <p>LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). <p>LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaće poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.</p> <p>Učenik prepoznaće da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.</p> <p>Učenik prepoznaće razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.</p> <p>LK C.3.1. Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta - opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti - razlikuje različite tipove vizualnih znakova u okolini te oblikuje piktograme vezane uz svakodnevne aktivnosti.
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstrom, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , <u>variranje</u> , građenje, razlaganje
OBLCI NASTAVE:	frontalni, individualni
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Ivan Kožarić, Čempres, aluminijска folija i drvo, 1976.; Alem Korkut, Drvo, 1996.; tradicijski božićni ukrasi
KORELACIJA:	Vjeronauk: blagdani
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti

PLAN PLOČE	PLASTIČKA TEKSTURA	UČENIČKI RADOVI
MATERIJALI KOJIMA OBLIKUJEMO: papir, glina, aluminijска folija, žica, drvo ČVRSTI I KRHKI MATERIJALI POVRŠINA: glatka, hrapava, sjajna		<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div>

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Pripremamo potreбni radni materijal i pribor: karton, tkaninu, шkare, ljepilo. <i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Razgovaramo o blagdanu koji nam dolazi. Na fotografijama ili na primjercima koje su prikupili učenici pokazujemo različite božićne ukrase i božićne motive. Učenici promatraju i opisuju obraćajući pažnju na teksturu. Razgovaramo o proslavi blagdana Božića. Kako se ukrašava dom u vrijeme adventa? Kakvim ukrasima ukrašavate svoje domove? Tko izrađuje ukrase? Od kakvih se materijala izrađuju ukrasi? <i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK A.3.1. LK B.3.1. osr A.2.3. osr C.2.4. uku A.2.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1. PID C.3.1.	frontalni, individualni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Današnji je zadatak samostalno izrađivati ukrase. Možete izgled ukrasa skicirati na papiru, a zatim ga oblikovati od donesenih materijala. <i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno izrađuju ukrase, učiteljica/učitelj ih nadgleda, potiče i pomaže u slučaju potrebe. <i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3. uku D.2.1.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo božićne ukrase. Od učenika tražimo da opišu materijal u kojem su oblikovali i postupak kojim su oblikovali. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: originalnost u upotrebi materijala i interpretaciji motiva, sposobnost uočavanja i razlikovanja karakteristika materijala. <i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK B.3.2. LK A.3.1. LK C.3.1. uku A.2.4. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 16.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	PLOHA		
NASTAVNA TEMA:	MODELACIJA I MODULACIJA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – PORTRET ČLANA OBITELJI NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: tonsko i kolorističko slikanje, autoportret, portret LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GVAŠ		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema sjećanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog očajanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBЛИCI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Rembrandt van Rijn, <i>Autoportret</i> , ulje na platnu, 1665.; Henri Matisse, <i>Portret žene sa šeširom</i> , ulje na platnu, 1905.		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: izgled i ponašanje lika (slikanjem portretirati književni lik)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE	MODELACIJA, MODULACIJA	UČENIČKI RADOVI	
PORTRET – PRIKAZ ODREĐENE OSOBE AUTOPORTRET – PRIKAZ SAMOGA SEBE	reprodukciјe	 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>PRIPRAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, hrapavi papir, bijelu temperu, vodene boje, kist i vodu. Ponavljamo slikanje gvašem. Gvaš je likovna tehnika u kojoj se kombiniraju vodene boje i bijela tempera. Na paletu istisnemo malo bijele tempere. Meki kist umačemo u vodu pa u vodenu boju. Tu boju zatim miješamo s bijelom temperom. Na taj način boja postaje svjetlija. Dodavanjem više bijele boje, boja postaje svjetlija, a dodavanjem crne vodene boje, postaje tamnija. Boju zatim nanosimo na hrapavu stranu papira.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i></p>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1. osr A.2.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Nakon pripremnoga dijela slijedi igra/istraživanje. Učenici zatvaraju oči. Pitanjima ih potičemo da istražuju lice, što je lijevo, desno, u sredini, gore, dolje, izbočeno i udubljeno. Zatvorenih očiju učenici osvješćuju reljefnost lica i simetričan raspored dijelova. Postavljamo im i pitanja o karakteristikama oblika na licu: Što je na njemu okruglo, usko, izduženo, ravno, zaobljeno? Učenici međusobno uspoređuju svoja iskustva. Zatim ih upućujemo da se okrenu prema svojoj prijateljici / svome prijatelju u klupi i pomno pogledaju njezino / njegovo lice. Potičemo ih da naglas opisuju lice i pritom budu što precizniji i detaljniji u opisu. Dodajemo i nova pitanja: Što je na licu svjetlo, a što tamno? Učenici bi tako trebali uočiti da su udubljenja na licu ujedno i mjesta sjene. Zatim promatramo <i>Autoportret Rembrandta van Rijna</i>. Objasnjavamo učenicima da autoportret znači da je slikar prikazao samoga sebe. Jedan učenik naglas opisuje lice prikazano na slici. Pomažemo mu istim pitanjima koja smo postavljali učenicima dok su opipavali i opisivali svoja lica. Pomažemo im da uoče kako su udubljenja na licu prikazana tamnjim tonovima, a izbočenja svjetlijim tonovima. Pitamo ih gdje se, u odnosu na lice, nalazi izvor svjetlosti na slici (iz kojega je smjera lice bilo osvijetljeno).</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.3.1. LK B.3.1. osr A.2.1. osr B.2.1.B osr B.2.2.C uku D.2.2. uku D.2.1. uku A.2.3. MAT D.3.3. goo C.2.1. TZK A.3.1. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Današnji je zadatak slikanje portreta drage osobe. Pri slikanju portreta koristit ćemo se svjetlijim i tamnjim tonovima boje.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici na sat donose fotografiju drage osobe. Kao neposredan uvod u zadatak razgovaramo s učenicima o odabranim dragim osobama. Učenici opisuju njihov izgled, ali i osjećaje povezane s njima. Pitamo ih koje su boje njihova kosa i oči, ali i koje ih boje podsjećaju na njih. Svaki učenik odabire hoće li slikati portret te osobe tonovima jedne boje ili kontrastima toplih i hladnih boja te u skladu s odabirom priprema paletu s umiješanim tonovima/bojama kojima slika. (Podsjećamo učenike kako da umiješaju/dobiju svjetlijie i tamnije tonove boja.)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radeve radi vrednovanja. Odabiremo najoriginalniji i tehnički najbolje izvedeni rad. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: sposobnost uočavanja, opisivanja i zaključivanja. U likovnim radovima vrednuje se tehnička izvedba, razumijevanje likovnoga problema (tonsko ili kolorističko slikanje) i originalnost u interpretaciji teme.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:		razred: 3.	nadnevak: redni broj sata: 17.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	PLOHA		
NASTAVNA TEMA:	RITAM		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – SNJEŽNE PAHULJE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – grafika KLJUČNI POJMOVI / LIKOVNI PROBLEMI: ritam likova, monotipija LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: MONOTIPIJA		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog opažanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoј upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće rješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	mikroskopske snimke snježnih pahulja		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: tema u poeziji, <i>Što sanjaju pahulje</i>		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		

PLAN PLOČE	RITAM	UČENIČKI RADOVI
PLATNIK RITAM MONOTIPIJA	reprodukcijski	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 100px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 100px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 100px;"></div> </div>

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>PRIPRAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: temperu, prozirnicu i papir na koji ćemo otiskivati. Objasnjavamo učenicima tehniku monotipije. Na prozirnicu nanosimo kistom temperu (uz dodatak glicerina), a nakon toga taj crtež pod pritiskom otiskujemo na papir. Monotipijom dobivamo samo jedan otisak, za razliku od kartonskoga tiska. Učiteljica/učitelj demonstrira učenicima tehniku monotipije.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i></p>	LK A.3.2. uku D.3.1. HJ A.3.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Razgovaramo s učenicima o ritmu. Gdje se on uočava? Kakav ritam može biti? Odsvirajmo ritam tijelom. Gdje nalazimo ritam u prirodi? Razgovaramo i o kretanju nekih padalina te kako bi se ono moglo prikazati. Razgovaramo o razlici između filma i fotografije. Prikazujemo mikroskopske snimke snježnih pahulja te različite fotografije snježnih pahulja. Učenici opisuju i uspoređuju pojedine pahulje.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.3.1. uku D.2.1. uku A.2.3. TZK D.3.1. TZK A.3.3. HJ A.3.1. PID A.3.1. GK A.3.2. MAT C.3.1. MAT C.3.2.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Današnji je zadatak je tehnikom monotipije na papiru otisnuti snježnu pahulju i njezino kretanje. Pri slikanju pahulja pazit ćemo na ritam. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade tehnikom monotipije. Temperom slikaju na prozirnici snježne pahulje. Na prozirnicu se stavlja papir (otiskujemo na glatku stranu), pritisnemo valjkom ili rukom, podignemo papir i otisak je gotov.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radeve radi zajedničkoga vrednovanja. Postavljamo pitanja: U kojem je radu najzanimljivije/najvjerojatnije interpretirano kretanje snježne pahulje? Kako je to postignuto? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: opažanje detalja pri opisivanju pokreta, sposobnost zaključivanja i originalnost u interpretaciji pokreta u vlastitome radu.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. uku A.2.4. osr A.2.1. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 18.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	VOLUMEN I MASA U PROSTORU		
NASTAVNA TEMA:	PLOŠNO ISTANJENA MASA RAVNOTEŽA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: likovno-kompozicijski elementi kao poticaj – MOBIL NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: puna plastika, mobil, ravnoteža LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: PAPIR		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog opečanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Alexander Calder, <i>Bijeli disk, 7 točaka na crvenom i crnom</i> , obojeni metal i žica, 1960.; Alexander Calder, <i>Tri diska u zraku</i> , obojeni metal i žica, 1967.; štapići, čavlići		
KORELACIJA:	Tjelesna i zdravstvena kultura: ritmičke i plesne strukture		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti; Građanski odgoj i obrazovanje		
PLAN PLOČE	RAVNOTEŽA		
STATIČNO (STABILNO) – DINAMIČNO (NAPETO)	reprodukcijske		
MOBIL – KIP KOJI SE POKREĆE			

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Prethodna priprava : Učenici kod kuće unaprijed pripremaju štapove izrezane na duljinu od oko 30 do 50 cm.		
PRIJAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: bijeli ili raznobojni kolažni papir ili meki karton, škare, štapiće, čavliće i konac. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Sat započinjemo igrom. Jedan učenik izlazi pred razred i stane u položaj u kojem se osjeća stabilno. Dajemo mu uputu da podigne nogu visoko od tla. Promatramo koje je još dijelove tijela učenik pomaknuo kako bi tijelo ostalo u ravnoteži. Sljedeći učenik također zauzima položaj koji želi, a zatim mu u jednu ruku stavljamo tešku školsku torbu. Variramo ovu igru pomicanjem ruku i nogu, nagnjanjem trupa, dodavanjem težine, skakutnjem na jednoj nozi, plesnim položajima... Razgovaramo s učenicima gdje je središte ravnoteže u njihovu tijelu, u kojem je položajima ravnoteža dinamična, napeta, a u kojima statična i stabilna. Objasnjavamo učenicima pojam mobila (pokretne skulpture koja se pokreće strujanjem zraka ili nekim mehanizmom; može stajati na postolju). Pitamo učenike što misle kako izgleda mobil kad se okreće. Učenicima pokazujemo primjer mobila. Pitanjima ih potičemo da opišu dijelove od kojih se sastoji: kojih su boja, na što podsjećaju (obraćamo pozornost na to da su njihove mase istanjene poput ploha/listova), kako su raspoređeni, mogu li zamisliti kako izgleda kad se pokreću na vjetru. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK A.3.1. uku D.2.1. uku A.2.3. uku D.2.2. MAT C.3.1. MAT D.3.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1. PID A.3.1. goo C.2.2. osr A.2.3.	frontalni, individualni
NAJAVA CILJA SATA Najava zadatka ovisi o godišnjemu dobu u kojem izvodimo ovu jedinicu. Odabiremo zajedničku temu za svoje mobile: npr. jesensko lišće, božićne zvijezde, let ptica, svijet podmorja i najavljujemo je učenicima. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Svaki učenik izrezuje nekoliko jednostavnih oblika od papira na zadatu temu (npr. stilizirane oblike ptica). Učenike upućujemo da izrežu oblike različitih veličina. Svaki oblik pričvršćujemo na zasebni konac i vješamo na krajeve drvenih štapića. Čavlićem učvršćujemo i dva prekrivena štapića. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	Individualni, rad u skupinama
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo zajedničke radove. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: sposobnost uočavanja dinamičnoga i statičnoga odnosa ravnoteže među oblicima. Kod likovnih radova vrednuje se originalnost u izradi plošnih oblika te sklad i tehnička i vizualna uravnoteženost cjeline. Postavljamo pitanja: Čime smo postigli ravnotežu u svome mobilu? Koji vam je mobil najzanimljiviji, najoriginalniji? U kojemu je mobilu postignut sklad, tehnička i vizualna uravnoteženost? <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja, socijalna i građanska kompetencija.</i>	LK B.3.2. LK A.3.1. uku B.2.4. uku A.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 19.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	CRTAČKA TEKSTURA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – LIK IZ BASNE (MASKA) NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: crtačka tekstura, skupljeno – raspršeno LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TUŠ I PERO		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog opečanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Vincent van Gogh, <i>Sijač</i> , tuš i pero, 1888.		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: basna (interpretacija crtežom lika iz basne)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE	TOČKE I CRTE	UČENIČKI RADOVI	
	CRTE – USKE, ŠIROKE, SVIJETLE, TAMNE, KRATKE, DUGE, RAVNE, ZAKRIVLJENE SKUPLJENO – RASPRŠENO	<i>reprodukcia</i> 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Zaštítimo stol podlogom, pripremamo tuš i pero. Podsjećamo učenike na crtanje perom i tušem. Promatramo pera različitih debljina. Objavljavamo da ćemo s pomoću različitih pera nacrtati crte različitih karakteristika. Perom i tušem crtamo na glatkome papiru. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1. MAT C.3.1. MAT C.3.2.	frontalni
MOTIVACIJA Učenici imaju pred sobom prazan papir i crni flomaster. Na znak učiteljice/učitelja zatvorenih očiju na papiru rišu crte i točke. Nakon nekoliko minuta učiteljica/učitelj zaustavlja rad. Učenici otvaraju oči i analiziraju sve rade. Uočavaju točke i crte i njihove međusobne odnose. Imenuju vrste crta koje su nacrtali. Uočavaju gdje su na papiru točke i crte skupljene, a gdje raspršene. Učenicima možemo ponuditi reprodukciju na kojoj će promatrati crte i točke gusto i rijetko raspoređene. Zatim razgovaramo o likovima iz basna. Učenici opisuju izgled nekoga lika iz basne. Sugeriramo učenicima da tijekom opisivanja obrate pozornost na detalje rabeći izraze: uske, široke, svjetle, tamne, kratke, duge, ravne, zakrivljene. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK A.3.1. LK B.3.1. uku D.2.1. uku A.2.3. MAT C.3.1. MAT C.3.2. TZK A.3.1. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo tušem i perom crtati lik iz basne po zamišljanju. U crtaju ćemo upotrebljavati što više različitih crta i točaka. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici crtaju uz nadzor učiteljice/učitelja. Potičemo ih da rad bude što maštovitiji, sa što više detalja. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo rade radi vrednovanja. Postavljamo pitanja: Na kojem radu uočavamo najviše različitih vrsta crta i crtačkih struktura? Koja je maska najmaštovitija? Prepoznajete li prikazane likove? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: preciznost kod uočavanja i opisivanja različitih vrsta crta i crtačkih tekstura, preciznost u otkrivanju i opisivanju tih tekstura na oblicima iz prirode. U likovnome radu vrednuje se tehnička izvedba, raznovrsna primjena crta i crtačkih tekstura te maštovitost u interpretaciji zadane teme. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 20.

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOG SATA IZ LIKOVNE KULTURE

NASTAVNA CJELINA:	PLOHA
NASTAVNA TEMA:	RITAM I NIZ LIKOVA
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – VREMENSKA CRTA U BOJAMA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – dizajn LIKOVNI PROBLEMI: ritam likova, lik u pokretu LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽNI PAPIR I FLOMASTERI
NAČINI RADA:	prema izmišljanju
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerjenog opažanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoј upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	P. Mondrian, <i>Broadway Boogie Woogie</i> , ulje na platnu, 1942. – 1943.; fotografije na kojima je vidljiv ritam
KORELACIJA:	Priroda i društvo: vremenska crta
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti

PLAN PLOČE	UČENIČKI RADOVI
RITAM <i>reprodukcia</i> RITAM – NASTAJE PONAVLJANJEM ILI IZMJENJIVANJEM ELEMENATA.	UČENIČKI RADOVI

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Pripremamo pribor za rad: kolažni papir i flomastere. <i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Sat započinjemo osvješćivanjem ritma u okolini: izmjena dana i noći, izmjena godišnjih doba, plima i oseka, otkucaji srca, udah i izdah... Uopćavamo: kad se što izmjenjuje ili ponavlja, nastaje RITAM. Pitamo učenike što se još ponavlja ili izmjenjuje u njihovu okružju i njihovu životu. Učenicima ponudimo fotografije ili reprodukcije na kojima je prikazan ritam. Učenici promatraju što se na njima izmjenjuje. Ponavljaju prikazani ritam pljeskanjem, lupkanjem, pjevanjem, pokretom. Redaju ritmove od najjednostavnijega do najsloženijega.	LK A.3.1. GK A.3.2. GK C.3.1. uku D.2.1. uku A.2.3. MAT C.3.1. MAT C.3.2. TZK A.3.1. HJ A.3.5. PID A.3.2.	frontalni, individualni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo osmisliti crtlu vremena u kojoj ponavljamo ritam događaja iz svoga svakodnevnog života. <i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade uz nadzor učiteljice/učitelja. Osmišljavaju vremensku crtlu kojom će prikazati događaje koji su se ponavljali (primjerice događaje u ovoj školskoj godini, proslave svojih rođendana, događaje iz lektirnih djela...). Kolažnim papirom prikazuju ritam, a flomasterom upisuju događaje.	LK A.3.1. LK A.3.2. PID B.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3. uku A.2.2.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radove radi zajedničkoga vrednovanja. Postavljamo pitanja: Koji je rad najoriginalniji? Kako je prikazan ritam? Zašto je odabir boja baš takav? Što je sve prikazano na vremenskoj crti? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: opažanje detalja u opisivanju pokreta, sposobnost zaključivanja i originalnost u interpretaciji pokreta u vlastitome radu.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 21. i 22.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	RITAM I SIMETRIJA (ORNAMENT, NARODNI UKRAS, SIMETRIJA)		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – MOTIV S NARODNE NOŠNJE NAŠEGA KRAJA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: ritam, ornament, simetrija, narodni ukras LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: PASTELE		
NAČINI RADA:	prema promatranju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog očajanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLCI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	dijelovi narodne baštine na kojima se može uočiti ornament		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: moj zavičaj u prošlosti (upoznajte narodnu nošnju i običaje svoga zavičaja)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE	UČENIČKI RADOVI		
RITAM	 		
NARODNI UKRAS ORNAMENT = UKRAS, UREZ, ŠARA – NASTAJE KAD SE NEKI MOTIV PONAVLJA ODREĐENIM REDOM			

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Prethodna priprava: Učenici, ako imaju, donose od kuće dijelove narodne nošnje ili neki dio narodne baštine.		
PRIPREVA Pripremamo pribor za rad: podlogu za stol, pastele, papir za pastele. Podsjećamo učenike da je pastel i slikarska i crtačka tehnika. Ako želimo da nam određeni ton bude jači i intenzivniji, bojom prelazimo preko prvoga sloja. Pastelom međusobno kombiniramo liniju, točku, plohu i boju. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Promatramo donesene dijelove narodne baštine. Od učenika zahtijevamo da opišu oblike koje vide na reproduciranoj tkanini: na što podsjećaju, kako su i čime izrađeni, kakvih su sve boja. Učenici promatraju izdvojene oblike i otkrivaju koliko se puta koji oblik ponavlja. Učenici uočavaju koji se oblik, na samoj tkanini, najviše puta ponavlja. Pitamo učenike što se još na tkanini izmjenjuje osim oblika. (Boje.) Učenici pronađe koje se to boje i kako izmjenjuju na tkanini. Prisjećamo se: ponavljanjem ili izmjenjivanjem elemenata nastaje ritam. Podsjećamo se, razgovarajući, gdje smo sve do sada uočavali ritam: priroda, ples, glazba, slike... Upoznajemo učenike s pojmom ornamenta. U oblikovanju ornamenata na narodnim tkaninama još je jedno važno načelo – simetrija. Upoznajemo učenike s ornamentom njihova kraja i u njima prepoznajemo ritam i simetrije. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK A.3.1. HJ A.3.1. uku D.2.1. uku A.2.3. MAT C.3.1. MAT C.3.2. MAT D.3.3. PID C.3.1. PID A.B.C.D.1.1. osr C.2.4.	frontalni, individualni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Današnji zadatak bit će slikanje motiva s narodnih nošnji. Tijekom slikanja pazit ćemo na boje, ritam i simetriju. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade. Prema potrebi razgovaramo s njima i potičemo ih na rad. Gdje se prepozna ritam i simetrija? Što se na nošnji ponavlja? KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.	LK A.3.1. LK A.3.2. MAT C.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radove i vrednujemo ih. Ponavljamo što je to ritam, na koji način on postaje vidljiv i gdje u radu uočavamo ritam. Pitamo učenike koji je rad, po njihovu mišljenju, najbolje tehnički izведен, koji rad smatraju najskladnijim i zašto. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: sposobnost uočavanja i razlikovanje boja i oblika, osjetljivost za promjene ritma i prepoznavanje tradicijskih motiva svoga kraja. U likovnom radu vrednuje se snalaženje u likovnoj tehnici, interpretacija glavnih karakteristika ornamenta i sklad cjeline. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja, socijalna i građanska kompetencija.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku A.2.4. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:		razred: 3.	nadnevak: redni broj sata: 23.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST KROMATSKO – AKROMATSKO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – STOL ZA VRIJEME NEDJELJNOGA RUČKA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: slikarska tekstura, površina, potez, mrlja LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TEMPERE		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog očajanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Eduard Weston, <i>List kupusa</i> , crno-bijela fotografija, 1931.; Pablo Picasso, <i>Boca vina</i> , ulje na platnu, 1926.		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: stvaranje zajedničke priče prema poticaju; Priroda i društvo: prehrana		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti; Građanski odgoj i obrazovanje		
PLAN PLOČE	BOJE I NEBOJE ŠARENE BOJE NEŠARENE BOJE		UČENIČKI RADOVI
	BOJE I NEBOJE ŠARENE BOJE NEŠARENE BOJE		reprodukcija

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: tempere, bijeli papir za tempere i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola. Podsjecamo da se temperom slika u gustome namazu boje i ne dodajemo previše vode u boju. Tonove sive boje dobivamo dodavanjem male količine crne tempere u bijelu temperu.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.		
MOTIVACIJA Učenici zamišljaju kako bi izgledao svijet kad bismo vidjeli samo crne, bijele i sive tonove. Pokušavamo opisati takav svijet, pojedine predmete, svoju sobu, učionicu... Tom igrom učenici osvješćuju važnost boje za snalaženje u svakodnevnome životu kao i za komunikaciju među ljudima. Razgovaramo i o specifičnome doživljaju boja kod daltonista koji ne razlikuju pojedine (a poneki i sve) boje. Opisujemo koje su stvari i pojave u prirodi karakteristične po nebojama. Nabrajamo ih. Zatim zamišljamo situaciju u kojoj su bijele, sive i crne stvari postale obojene. Pokušavamo zamisliti o kojim bi se bojama radio i kako bi izgledao naš svijet. Promatramo sliku P. Picassa <i>Boca vina</i> . Opisujemo što se na njoj nalazi te što je naslikano bojama, a što nebojama. Da bi uočili što više različitih boja i neboja, rješavamo zadatak s paletama. Na jednoj su paleti izdvojene boje, a na drugoj neboje. Pronalazimo ih na slici, a zatim pronalazimo i one koje nedostaju; pokušavamo ih pronaći što više. Učenici opisuju stol za vrijeme nedjeljnoga ručka, što se sve na njemu nalazi i kakvih je boja, odnosno neboja. Opisuju kakvih su veličina ti predmeti i kako su raspoređeni.	LK A.3.1. LK B.3.1. uku D.2.1. uku A.2.3. uku A.2.4. TZK A.3.1. HJ A.3.1. PID A.3.1. osr A.2.3.	individualni, frontalni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo zamisliti i naslikati stol gledan odozgo rabeći što više različitih boja i neboja.		frontalni, individualni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.		
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade. Prema potrebi razgovaramo s njima i potičemo ih na rad. U kojemu su odnosu predmeti na stolu? Kakvih su veličina? Kojom bojom možemo prikazati predmet koji želimo naslikati?	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.		
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RODOVA Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: preciznost i brzina uočavanja i opisivanja razlike između boja i neboja na oblicima u prirodi kao i na umjetničkome djelu, maštovitost i preciznost u opisivanju stvarnoga i zamišljenoga svijeta u nebojama ili bojama. U likovnome radu vrednuje se tehnička izvedba, upotreba što raznovrsnijih boja i neboja te maštovitost u interpretaciji zadane teme.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
<i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja, socijalna i građanska kompetencija.		

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 24.

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE

NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA
NASTAVNA TEMA:	SLIKARSKA TEKSTURA
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – BUKET CVIJEĆA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: slikarska tekstura, površina, potez, mrlja LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GVAŠ
NAČINI RADA:	prema promatranju
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog očajanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Emil Nolde, <i>Crveni makovi</i> , akvarel, 1920.; Vincent van Gogh, <i>Dvanaest suncokreta u vazi</i> , ulje na platnu, 1888.; buket cvijeća
KORELACIJA:	Glazbena kultura: slušanje glazbe; Hrvatski jezik: pripovijedanje, opisivanje
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti

PLAN PLOČE	UČENIČKI RADOVI
POVRŠINA POVRŠINA SLIKE: <i>reprodukacija</i> GLATKO, HRAPAVO: GUSTO, RIJETKO: MRLJA, POTEZ	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Prethodna priprava: Pripremamo sve potrebno za slikanje gvašem.		
<p>PRIJAVA Pomažemo učenicima da isprobaju i istraže različite mogućnosti i načine slikanja vodenim bojama i gvašem. Namotimo papir vodom, na nekoliko mesta nanosimo boju i promatramo kako se širi po papiru. Prskamo boje kistom u različitim smjerovima. Promatramo nastale površine, uspoređujemo ih s prethodnima. Čekamo nekoliko minuta da se boja osuši te kistom nanosimo novi sloj boje. Promatramo što se događa, na koji su se način i gdje boje pomiješale, gdje su postale gušće i zamućenije, a gdje su ostale prozračne. Miješamo boje s bijelom temperom i nastavljamo slikati. Kažemo učenicima da zamisle da slikaju vatromet potičući ih tako da slikaju mrljama i potezima različitoga smjera i gustoće.</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</p>	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1. osr A.2.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Uspoređujemo radove, pronalazimo mjesta gdje su se boje najviše rasprsnule, opisujemo najbogatiji vatromet. Tražimo najprozračniju sliku, kao i onu s najgušćim bojama. Opisujemo onu koja ima podjednak broj prozračnih i gustih poteza, mrlja, točaka i crta. Učenicima možemo ponuditi slike Emila Noldea i Vincenta van Gogha. Promatramo ih i opisujemo. Učenici uočavaju karakteristike boja, tehnika i poteza kojima su se i sami koristili tijekom slikanja. Na slici Vincenta van Gogha jasno se vide tragovi poteza kista. Kažemo učenicima da rukom u zraku ponove te poteze da bi osvijestili kako potezi ovise o pokretima slikarove ruke, smjeru i ritmu pokreta kista. Pronalazimo gdje se ti detalji nalaze na slici. Još jednom gledamo obje slike i uspoređujemo ih. Otkrivamo što im je zajedničko, a što različito. Opisujemo razlike koristeći se pojmovima/riječima: površina, glatko, hrapavo, gusto, rijetko, mrlja, potez. Pomažemo učenicima pitanjima: Zamislili da pred sobom imaju originalne slike i da ih smiješ dodirnuti rukom, kojoj bi površina bila glatka, a kojoj hrapava? Na kojoj su slici boje prozirne, a gdje su guste? Na kojoj se slici jasnije razabiru potezi kista?</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</p>	LK A.3.1. LK B.3.1. uku B.2.1. uku D.2.1. uku A.2.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1. osr A.2.3.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/ucitelj najavljuje: Današnji zadatak bit će slikanje buketa cvijeća u slikarskoj tehniци gvaša. Zadatak je biti što maštovitiji u uporabi različitih poteza, mrlja i površina.</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Pripremamo velik buket cvijeća kao motiv za slikanje. Rabimo cvijeće različitoga oblika i karaktera kako bismo potaknuli učenike da se pri slikanju koriste sa što više različitih poteza, mrlja, boja. Upućujemo ih da pri slikanju potezima prate smjer i karakter oblika motiva koji slikaju: primjerice, kratke male mrlje za sitne latice cvjetova, dugi obli potezi za rubove listova i sl. S obzirom na to da slikamo gvašem, sugeriramo učenicima da neke dijelove slike ostave prozirne, a da negdje boju naprave gustom.</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</p>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radove radi vrednovanja. Učenike potičemo da na likovnome radu uoče upotrebu što veće raznovrsnosti poteza, mrlja i površina boja. Postavljamo pitanja: Koji vam je rad najmaštovitiji u interpretaciji motiva? U kojem radu uočavamo najveći broj raznovrsnih slikarskih struktura? Kako je učenik to postigao? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: aktivnost u isprobavanju mogućnosti slikanja vodenom bojom i gvašem, preciznost i brzina uočavanja različitih karakteristika poteza boje na izdvojenim detaljima, sposobnost uočavanja i preciznoga opisivanja različitih karakteristika poteza, mrlja i boje na cjelovitome umjetničkom djelu. U likovnome radu vrednuje se tehnička izvedba, upotreba što veće raznovrsnosti poteza, mrlja i površina boja te maštovitost u interpretaciji zadane teme.</p> <p>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</p>	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1. osr A.2.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 25.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	VOLUMEN I MASA U PROSTORU		
NASTAVNA TEMA:	UDUBLJENO – ISPUPČENA MASA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – LUTKA IZ TORBE NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – dizajn KLJUČNI POJMOVI / LIKOVNI PROBLEMI: scenska lutka LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: VUNA, KONAC, ŽICA, PLASTIČNE ČAŠE, PAPIRNATI TANJURI, KOMADIĆI, SPUŽVE, KRPE, ŠTAPIĆI, KVAČICE, LJEPILA, SPAJALICE		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja. OŠ LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerjenog opečanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaće poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizuelnom radu. Učenik prepoznaće da je zadani likovni/vizuelni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaće razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu. LK C.3.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaće i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog ili vizuelnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik). Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine svog kraja te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLCI NASTAVE:	frontalni, individualni, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	vizualni poticaji: lutke različitih vrsta		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: lutkarski igrokaz		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti; Građanski odgoj i obrazovanje		
PLAN PLOČE SCENSKA LUTKA			
VRSTE LUTAKA: ZIJEVALICE, MARIONETE, LUTKE NA ŠTAPU, LUTKE NA PRSTIMA RUKE			

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Prethodna priprava: Učenici na sat donose potrebnii materijal za rad (vuna, konac, žica, plastične čaše, papirnati tanjuri, komadići spužve, krpe, štapići, kvačice, ljeplilo, spajalice).		
PRIPRAVA Učenici pripremaju doneseni materijal. Učiteljica/učitelj upućuje ih da će im doneseni materijali biti potrebni na današnjemu satu i da će ih međusobno kombinirati prema želji. Učiteljica/učitelj može demonstrirati način povezivanja materijala i izraditi neki oblik.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		
MOTIVACIJA Učiteljica/učitelj odabire jedan lutkarski igrokaz prethodno interpretiran na satu hrvatskoga jezika. Interpretiraju igrokaz ili ga dramatiziraju. U dramatizaciji se izmjenjuje više učenika. Ponavljamo što je igrokaz, tko sudjeluje u igrokazu. Kako se igrokaz izvodi? Razgovaramo o lutkama koje se rabe u lutkarskome igrokazu. Zamišljamo kako bi trebale izgledale lutke za ovaj igrokaz. Raspravljamo kako izgled lutke može utjecati na karakter lika. Možemo li po izgledu zaključiti je li neki lik pozitivan ili negativan?	HJ A.3.1. LK A.3.1. osr A.2.3. uku D.2.1. uku A.2.3. uku A.2.4. TZK A.3.1.	individualni, frontalni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Današnji zadatak bit će da od donesenoga materijala osmislite vlastitu lutku.		frontalni, individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici odabiru lik iz igrokaza za koji će osmisliti lutku i materijale koje će za to upotrijebiti. Rade u skupinama (onoliko skupina koliko ima uloga u igrokazu) i svaka skupina izrađuje jednu lutku.	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	Individualni, Frontalni, rad u skupini
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: originalnost i mašovitost u animiranju svakodnevnih predmeta u scenske lutke. U likovno-tehničkoj izvedbi lutke vrednuje se originalnost u upotrebi materijala, karakterizacija likova i pokretljivost lutke.	LK B.3.2. LK A.3.1. LK C.3.2. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:		razred: 3.	nadnevak: redni broj sata: 26.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KOMPLEMENTARNI KONTRAST		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – CVJETNA LIVADA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: komplementarni kontrast LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: VODENE BOJE		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog očajanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLCI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Vincent van Gogh, Cvjetni vrt sa stazom, ulje na platnu, 1888.; crvena i zelena ploha za promatranje; krug boja		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: dječji roman (ilustracija krajolika iz odabrane hrvatske narodne bajke)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti: Održivi razvoj		
PLAN PLOČE	KOMPLEMENTARNI KONTRAST	UČENIČKI RADOVI	
BOJE KOJE SE DOPUNJUJU: CRVENA – ZELENA ŽUTA – LJUBIČASTA PLAVA – NARANČASTA	reprodukcia		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, papir za vodene boje, vodene boje, kist i vodu, papirnate maramice. Ponavljamo i demonstriramo slikanje vodenim bojama. Za slikanje vodenim bojama upotrebljavamo meki kist. Kist umočimo najprije u vodu, zatim u boju. Boju nanosimo na hrapavu stranu papira. Više vode daje svjetliju, a manje vode tamniju boju. Vodena se boja razlijeva. Ako ne želimo da se previše razlijeva na papiru, možemo višak vode s kista odstraniti u papirnatu maramicu. Boje se na slici mogu prelivavati jedna u drugu.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		
MOTIVACIJA Pripremamo za učenike jedan crveni krug i pokraj njega bijelo polje/plohu. Zadatak je sa što manje treptanja gledati crveni krug pola minute. Nakon toga učenici trebaju skrenuti pogled na bijelu plohu. Kao rezultat vježbe na bijeloj će se plohi pojavit zelenasti krug. Nekim učenicima ovaj pokus neće uspjeti iz prvoga pokušaja pa ga, po potrebi, ponavljamo nekoliko puta. Važno je da učenici budu usredotočeni za vrijeme izvođenja pokusa, da pomno promatraju crveni kružić sa što manje treptanja i zatim skrenu pogled ravno na bijelu plohu. Izvodimo istu vježbu koristeći se zelenim papirom: držimo ga u ruci ispred bijelog zida i kažemo učenicima neka gledaju u njega i da nastave gledati u isto mjesto nakon što mi papir maknemo. Na praznemu mjestu pojavit će se (bijleda) crvena boja. Zatim tražimo te dvije boje na krugu boja i uočavamo da se nalaze na suprotnim stranama. Gledamo koje se još boje nalaze na suprotnim stranama kruga. Objasnjavamo učenicima kako se dvije boje koje se nalaze na suprotnim stranama kruga dopunjaju, odnosno da takav par boja sadržava u sebi sve tri osnovne boje. Proučavamo prikaz dopunjavanja boja u udžbeniku i opisujemo ga. Promatramo sliku Vincenta van Gogha <i>Cvjetni vrt sa stazom</i> . Pronalazimo gdje se sve na njoj nalaze crvena i zelena boja jedna pokraj druge. Pronalazimo na slici još jedan par boja koje se dopunjaju (plave se mrlje na jednome mjestu nalaze uz narančaste).	LK A.3.1. LK B.3.1. uku B.2.1. uku D.2.1. uku A.2.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1. osr A.2.3.	individualni, frontalni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Zatvorite oči i zamislite da letite iznad livade pune različitoga cvijeća. Otvorite oči i opišite livadu: boje koje ste vidjeli i kakvih je sve veličina i oblika bilo cvijeće.		frontalni, individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici slikaju opisano. Potičemo učenike da se koriste svim bojama šesterodijelnoga kruga boja. Na završenim radovima tražimo gdje se jedna pokraj druge nalaze boje koje se dopunjaju (komplementarni parovi boja).	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radeve radi vrednovanja. Učenici uočavaju dopunjajuće parove na vlastitome likovnom radu. Postavljamo pitanja: Koji je rad najmaštvitije interpretiran, koji je tehnički najbolje izveden te u kojem radu uočavamo korištenje veće raznovrsnosti boja? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: usredotočenost u izvođenju vježbe s crvenom točkom, sposobnost snalaženja na krugu boja i brzina uočavanja parova boja koje se dopunjaju, brzina i točnost u razumijevanju sustava dopunjavanja, preciznost i brzina u pronalaženju komplementarnih parova na umjetničkome djelu.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku A.2.4. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 27. i 28.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	VOLUMEN I MASA U PROSTORU		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST PUNOGA I PRAZNOGA PROSTORA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – VOĆE I POVRĆE NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: kiparstvo, prošupljena masa, udubljeno-ispupčena masa u prostoru LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GLINA/GLINAMOL		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerjenog opažanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoј upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Jean Arp, Zvijezda, mramor, 1939. – 1960.; jabuke		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: pridjevi; opisivanje (Kakvo je što?)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE PROSTOR – MASA MASA MOŽE BITI: ZBIJENA, ZATVORENA; UDUBLJENA I ISPUPČENA; PROBUŠENA (PROŠUPLJENA); TANKA POPUT PLOHE; TANKA POPUT CRTE.			

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: glinu, drvene štapiće, kartonske plohe za rad (služi i kao podloga na kojoj će biti likovni rad i s pomoću koje se rad može prenositi). Ponavljamo i demonstriramo kako se modelira glinom ili glinomolom. Glinamol možemo obrađivati prstima ili plastičnim i drvenim nožićima. Glinamol možemo modelirati, gnječiti, utiskivati, savijati, bušiti, otkidati, oduzimati i dodavati (graditi). Njegovu površinu možemo obrađivati alatom za modeliranje. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>	LK A.3.2. uku D.3.1. HJ A.3.1. osr A.2.4.	frontalni
MOTIVACIJA Prisjećamo se pojma <i>prostor i masa</i> . Možemo ih ponoviti pričom o dizalu: Zamislite da se vozite dizalom. Dizalo staje na svakome katu i u njega ulazi sve više i više ljudi. Na zadnjem katu u dizalu više nema mjesta. Ljudi su zauzeli sav prostor dizala. Ispunili su ga svojom masom. Svaki čovjek koji je ušao u lift ima različitu masu; neki su ljudi deblji, neki mršaviji, tanji, neki su viši, neki su ušli s velikom torbom, a neki s kolicima. Razgovaramo o vrstama masa jabuke. Pripremili smo jabuku, oguljenu jabuku, napola pojedenu jabuku, ostatak i koru jabuke. Učenici trebaju opisati promjene koje se događaju na obliku jabuka rabeći pritom i pojmove: <i>zbijena, zatvorena masa, udubljena i ispuštena masa</i> . Pitanjima im pomažemo da preciznije uočavaju i opisuju: Na koje te geometrijsko tijelo podsjeća ova jabuka? Na kojem se mjestu jabuka istanjila? Zamisl da rukom prolaziš po ovoj jabuci, opiši što osjećaš pod rukom, gdje ti je ruka prolazila po glatkoj površini, gdje je naišla na udubljenja, kakva su ta udubljenja, po čemu se međusobno razlikuju? Zaključujemo kako svaki predmet, pa tako i jabuke koje smo opisivali, zauzimaju određeni prostor. Pitamo učenike koja od jabuka zauzima više prostora. Slijedi istraživanje odnosa punoga i praznoga prostora na kipu Jeana Arpa <i>Zvijezda</i> . Prstom učenici još jednom opisuju odnose punoga i praznoga; usmeno opisuju oblik mase te gdje sve prostor prolazi kroz masu. Tako iskustvo iz neposrednoga okružja prenose i na doživljaj umjetničkoga djela. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>	LK A.3.1. LIK B.3.1. osr B.2.1. uku C.2.3. uku D.2.1. uku A.2.3. MAT D.3.2. MAT D.3.3. TZK A.3.1. HJ A.3.1. PID A.3.1.	individualni, frontalni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Današnji zadatak bit će oblikovati zamišljeno voće i povrće neobičnih oblika. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.</i>		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Po potrebi učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Gdje se nalaze udubljenja, a gdje ispuštena na tvome radu? Gdje je masa prošupljena, a gdje istanjena? Potičemo ih da promišljaju o odnosu punoga i praznoga tijekom rada. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Po završetku rada učenici izlažu svoje radove radi vrednovanja. Odabiru radove s najneobičnijim oblikom voća i povrća, rad koji je tehnički najbolje izveden te rad koji im je vizualno najljepši. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: uočavanje i razlikovanje različitih odnosa punoga i praznoga (mase i prostora) u neposrednome okružju i kiparskim umjetničkim djelima. U likovnome radu vrednuje se tehnička izvedba u materijalu, originalnost motiva i uporaba različitoga odnosa punoga i praznoga. <i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.</i>	LK B.3.2. LIK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:	školska godina:		
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 29.

PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE

NASTAVNA CJELINA:	PLOHA
NASTAVNA TEMA:	RITAM I NIZ LIKOVA
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – LET ZMAJA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – dizajn LIKOVNI PROBLEMI: ritam likova, lik u pokretu LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽNI PAPIR
NAČINI RADA:	prema zamišljanju
ISHODI UČENJA:	<p>LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.</p>
RAZRADA ISHODA:	<p>LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog opečanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. <p>LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).</p> <p>LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). <p>LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.</p> <p>Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.</p> <p>Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.</p>
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Henry Matisse, <i>Pčele</i> , kolaž, 1948.
KORELACIJA:	Tjelesna i zdravstvena kultura: sve nastavne teme, usvajanje temeljnih motoričkih znanja
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti

PLAN PLOČE RITAM I NIZ LIKOVA POKRET PRIKAZ LIKA U POKRETU	reprodukcija	UČENIČKI RADOVI

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, papir, kolažni papir, škare i ljepilo. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Sat započinjemo igrom. Jedna učenica / jedan učenik izlazi pred razred i kaže koji joj/mu je sport najdraži. Zatim izvodi jedan pokret iz toga sporta, najprije brzinom kojom se taj pokret izvodi, a zatim usporeno. Na taj će način učenici osvijestiti od koliko se, i kakvih, manjih pokreta on sastoji. Razgovaramo s učenicima jesu li kada gledali usporene snimke sa sportskih natjecanja ili fotografije nastale na sportskim terenima: one stvaraju dojam kao da se pokret zamrznuo. Kažemo učenicima da će sada zajedno pokušati napraviti sličan crtež pokreta. Na pod prostremo veliki papir za crtanje. Jedna učenica / jedan učenik glumi model te legne na papir, a ostali učenici olovkom ili pastelom na papiru bilježe njegov položaj (obris njegova tijela). Zatim model polako pomiče nogu ili ruku, a svaku promjenu položaja bilježe iscrtavanjem obrisa. Kad model ustane, zajedno promatramo crtež i uočavamo koliko smo sitnih pokreta ruku i nogu zabilježili crtama. Razgovaramo i o kretanju životinja te kako bi se ono moglo prikazati. Razgovaramo o razlici između filma i fotografije. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.	LK A.3.1. LK B.3.1. LK.C.3.2. uku B.2.1. uku D.2.1. uku D.2.2. uku A.2.3. MAT C.3.1. MAT C.3.2. TZK A.3.1. HJ A.3.1. PID A.3.1.	individualni, frontalni
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Tehnikom kolaža mi ćemo danas pokušati dočarati kretanje lika na našemu papiru. Za rad rabite nekoliko boja kolažnoga papira. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Svaki učenik izrezuje iz raznobojnoga kolažnog papira papirnatoga zmaja. Po uzoru na njega izrezuje još nekoliko zmajeva istoga oblika i veličine (boja se može varirati). Zmajevi se lijepe na veću podlogu tako da se sugerira prikaz njihova kretanja, leta. Mogu se djelomično preklapati, pokretati (letjeti) slijeva na desno, dijagonalno ili u krivuljama po papiru. Najviše slobode učenici imaju pri oblikovanju zmajeva repa koji je tanak pa se puno brže i dinamičnije pokreće. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radeve radi zajedničkoga vrednovanja. Postavljamo pitanja: U kojem je radu najzanimljivije/najvjerojatnije interpretiran pokret zmaja? Kako je to učenik postigao? Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: opažanje detalja pri opisivanju pokreta, sposobnost zaključivanja i originalnost u interpretaciji pokreta u vlastitome radu. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku A.2.4. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 30. i 31.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA		
NASTAVNA TEMA:	PLASTIČKA TEKSTURA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – NEOBIČAN CVIJET NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: plastička tekstura, površina LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GLINA/GLINAMOL, ALUMINIJSKA FOLIJA, KARTON, KREP-PAPIR, ŽICA		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerjenog opažanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaće poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizuelnom radu. Učenik prepoznaće da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaće razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Ivan Kožarić, Čempres, aluminijска folija i drvo, 1976.; Alem Korkut, Drvo, 1996.		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik – pridjevi; opisivanje karakteristika materijala, opisivanje skulptura		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE	PLASTIČKA TEKSTURA MATERIJALI KOJIMA OBLIKUJEMO: PAPIR, GLINA, ALUMINIJSKA FOLIJA, ŽICA, DRVO ČVRSTI I KRHKI MATERIJALI POVRŠINA: GLATKA, HRAPAVA, SJAJNA		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, glinu/glinamol, aluminijsku foliju, karton, krep-papir, žicu. <i>KOMPETENCIJE:</i> komunikacija na materinskom jeziku.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1. osr A.2.4.	frontalni
MOTIVACIJA / SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Sat započinjemo igrom. Svaki učenik uzima tanki bijeli list papira iz svoje mape. Upućujemo ih da isprobaju kakvi sve oblici mogu nastati iz toga lista papira savijanjem, gužvanjem, trganjem, uvrtanjem, rezanjem i lijepljenjem. Potičemo učenike da isprobavaju različite postupke. Izlažemo nastale oblike na vidljivo mjesto u učionici i razgovaramo o tome koji je oblik najneobičniji i kako je nastao svaki od oblika. Pitamo učenike znaju li kako bi se i čime (kojim postupkom) još mogao mijenjati oblik papira: kaširanjem, bušenjem, paljenjem... Zatim učenicima nudimo i druge materijale: glinu/glinamol, aluminijsku foliju, karton, krep-papir, žicu... Svaki učenik odabire jedan od ponuđenih materijala i oblikuje njime. Dogovaramo zajednički motiv. Ponovno izlažemo nastale radove. Učenici pričaju što im se svidjelo pri oblikovanju određenim materijalom. Zatim svaki učenik dobiva zadatak odabratи drukčiji materijal od onoga kojim se koristio prvi put te ponovno oblikovati isti motiv. Po završetku rada uspoređujemo prvi i drugi rad i kako je materijal uvjetovao drukčije oblikovanje. Pitamo učenike kojim im je materijalom bilo lakše, a kojim zanimljivije oblikovati. Na kraju sata promatramo reprodukcije skulpture. Učenici opisuju skulpture rabeći ponuđene pojmove: <i>krhko, čvrsto, sjajna / glatka / hrapava površina</i> . Razgovaramo i o tome što skulpture prikazuju i kakve su. Razgovaramo s učenicima od kojih su materijala do sada vidjeli skulpture, kakvih su površina, znaju li kako su izrađene i obrađene. Iako učenici uglavnom nemaju iskustva s nastankom kiparskih djela, podsjećamo ih na njihova svakodnevna iskustva s predmetima načinjenima od različitih materijala: kako su spojeni dijelovi drvenih stolova, ormara, kakvih su sve površina oblici od metala, koji su materijali krhki, a koji čvrsti.	LK A.3.1. LK B.3.1. uku D.2.1. uku A.2.2. uku A.2.3. TZK D.3.1. HJ A.3.1. osr A.2.3.	individualni, frontalni
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo oblikovane skulpture. Od učenika zahtijevamo da opišu materijal u kojemu su oblikovali i postupak kojim su oblikovali. Svaki učenik objašnjava u čemu je razlika između dvaju odabranih materijala (karakteristike materijala i postupak oblikovanja). Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: originalnost u upotrebi materijala i interpretaciji motiva, sposobnost uočavanja i razlikovanja karakteristika materijala i oblika na kiparskome umjetničkom djelu.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku A.2.4. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 32.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	KADAR, ODNOS SLIKE I TEKSTA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – STRIP NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – dizajn PROBLEMI: slika, kadar, strip, tekst LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: OLOVKA		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	<p>LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.</p>		
RAZRADA ISHODA:	<p>LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog opečanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja.</p> <p>LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).</p> <p>LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).</p> <p>LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaće poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizuelnom radu.</p> <p>Učenik prepoznaće da je zadani likovni/vizuelni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaće razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.</p> <p>LK C.3.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaće i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog ili vizuelnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik). Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine svog kraja te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).</p>		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Nedeljko Dragić, strip <i>Tupko</i> , tuš i pero, 1970.; Jim Davis, strip <i>Garfield</i> , tuš i pero, 1983.; Charles M. Schulz, strip <i>Snoopy</i> , tuš i pero, 1968.		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: stvaranje zajedničke priče prema poticaju: osmislići i nacrtati strip prema zajedničkome poticaju		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		

PLAN PLOČE STRIP KADAR – IZDVOJENOST IZ OKOLINE	UČENIČKI RADOVI

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Prethodna priprava: Učenici donose u školu svoje najdraže stripove.		
PRIJAVA Pripremamo potrebnii radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, papir za vodene boje, vodene boje, kist i vodu, papirnate maramice. Ponavljamo i demonstriramo slikanje vodenim bojama. Za slikanje vodenim bojama koristimo se mekim kistom. Kist umoćimo najprije u vodu, zatim u boju. Boju nanosimo na hrapavu stranu papira. Više vode daje svjetliju, a manje vode tamniju boju. Vodena se boja razlijeva. Ako ne želimo da se previše razlijeva na papiru, možemo višak vode s kista odstraniti u papirnatu maramicu. Boje se na slici mogu preljevati jedna u drugu.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		
MOTIVACIJA Učenicima prethodno kažemo da donesu u školu svoje najdraže stripove. Pripremimo i nekoliko stripova koje čitamo zajedno s učenicima u školskim časopisima. Razgovaramo s njima o tome zašto vole stripove, koji su im najdraži likovi i zašto, jesu li im zanimljiviji crteži ili tekst, nalikuju li oni više filmovima ili pričama iz knjiga. Objašnjavamo da sličice u stripu još nazivamo kadrovima. Kadrom odjeljujemo, izdvajamo nešto iz okoline; u stripu izdvajamo dijelove priče koji nam se čine važnima ili zanimljivima. Ispisujemo riječ <i>kadar</i> na ploču.	HJ A.3.1. HJ A.3.3. HJ B.3.3 HJ C.3.2. LK A.3.1. LK B.3.1. LK C.3.2. uku C.2.3. uku D.2.1. uku A.2.3. TZK A.3.1. osr A.2.3.	individualni, frontalni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		
NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Kao neposredan uvod u zadatak zajedno s učenicima osmišljavamo scenarij jednoga kratkog stripa. Odabiremo kratak događaj koji nam je svima poznat. Ispisujemo na ploču dijelove tog događaja (npr. Ana hoda, sretne Marka, razgovaraju, počinje kiša, Marko otvara svoj kišobran, Marko prati Anu kući kako ne bi pokisnula). Bilježimo svaki od tih dijelova priče kao jednu sličicu/kadar.		frontalni, individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Upućujemo učenike da na isti način razrade scenarij za svoj strip. Možemo se dogovoriti oko iste teme ili neka svaki učenik odabere svoju temu. Pomažemo im oko razrade scenarija i dijelimo priču na 5 do 8 sličica/kadrova. Za vrijeme rada potičemo učenike da već dio priče ispričaju crtežom/slikom, a ne tekstom.	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		
ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Postavljamo pitanja: Što je strip? Kako nastaje strip? Koja su dva bitna elementa stripa bez kojih strip ne bi mogao postojati (slika i tekst)? Tražimo najoriginalniju i najmaštovitiju priču te najoriginalniju interpretaciju priče. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: sposobnost uočavanja i zaključivanja u rješavanju zadataka. U likovnim radovima vrednuje se tehnička izvedba, originalnost u interpretaciji priče i razumijevanje osobitosti stripa.	LK B.3.2. LK A.3.1. LK C.3.2. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 3.	nadnevak:	redni broj sata: 33.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	PLOHA		
NASTAVNA TEMA:	MODELACIJA I MODULACIJA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – PORTRET NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: tonsko i kolorističko slikanje, autoportret, portret LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: ULJNE PASTELE		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema sjećanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju. LK B.3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela. LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.3.1. Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) - iskustvo usmjerenog opečanja - doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama - slobodne asocijacije na temelju poticaja. LK A.3.2. Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti). LK B.3.1. Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje: - materijale i postupke - likovne elemente i kompozicijska načela - tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.3.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaže da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaže razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.		
NASTAVNE METODE:	<u>didaktičke metode:</u> razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje <u>specifične likovne metode:</u> rad s tekstrom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBЛИCI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	Rembrandt van Rijn, <i>Autoportret</i> , ulje na platnu, 1665.; Henri Matisse, <i>Portret žene sa šeširom</i> , ulje na platnu, 1905.		
KORELACIJA:			
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE	MODELACIJA, MODULACIJA PORTRET – PRIKAZ ODREĐENE OSOBE AUTOPIRATRET – PRIKAZ SAMOGA SEBE	reprodukcijski	UČENIČKI RADOVI
			

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
PRIPRAVA Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, uljne pastele, papir za slikanje. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.	LK A.3.2. uku D.2.1. HJ A.3.1.	frontalni
MOTIVACIJA Učenicima zadajemo zadatak: na papir napišite ime svoje priateljice / svoga priatelja i nekoliko njegovih osobina. Nakon nekoliko minuta zapisivanja učenici čitaju zapise. Razgovaramo: Koje se osobine ponavljaju u više zapisa? Koje osobine imaju dobri priatelji? Što vi očekujete od prijatelja? Tko je to prijatelj? Tko je to neprijatelj? Opišite svoga prijatelja u bojama. Koje bi boje bili vaši neprijatelji? Tko bi bio svjetlij, a tko tamniji? Zatim promatramo <i>Autoportret Rembrandta van Rijna</i> . Objasnjavamo učenicima da autoportret znači da je slikar prikazao samoga sebe. Jedan učenik opisuje lice prikazano na reprodukciji. Usmjeravamo ga pitanjima: Što je na licu usko, a što široko? Što je na licu izduženo, ravno, zaobljeno? Što je svjetlij, a što tamnije? Pomažemo im da uoče kako su udubljenja na licu prikazana tamnjim tonovima, a izbočenja svjetlijim tonovima. Pitamo ih gdje se, u odnosu na lice, nalazi izvor svjetlosti na slici (iz kojega je smjera lice bilo osvijetljeno).	LK A.3.1. LK.B.3.1. osr A.2.1. osr A.2.3. osr B.2.1. TZK A.3.1. HJ A.3.1. odr C.2.1. osr B.2.1.B goo C.2.3.	individualni, frontalni
NAJAVA CILJA SATA Učenicima ponudimo fotografije poznatih osoba (sportaša, glumaca, pjevača...). Učenici odabiru osobu čiji će portret slikati. KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku.		frontalni, individualni
SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici promatraju odabranu fotografiju i uočavaju detalje na licu. Razmišljaju kojim bi bojama mogli prikazati lice, koji će dijelovi lica biti svjetlij, a koji tamniji. Svaki učenik odabire hoće li slikati portret te osobe tonovima jedne boje ili kontrastima toplih i hladnih boja te u skladu s izborom priprema paletu s umiješanim tonovima / bojama kojima slika. (Podsjećamo učenike kako da umiješaju/dobiju svjetlijе i tamnije tonove boja.)	LK A.3.1. LK A.3.2. osr A.2.4. uku A.2.3.	individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti. ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Na kraju sata izlažemo radeve radi vrednovanja. Odabiremo najoriginalniji i tehnički najbolje izvedeni rad. Vrednuje se aktivnost u svim etapama sata: sposobnost uočavanja, opisivanja i zaključivanja. U likovnim radevima vrednuje se tehnička izvedba, razumijevanje likovnog problema (tonsko ili kolorističko slikanje) i originalnost u interpretaciji teme.	LK B.3.2. LK A.3.1. uku C.2.1. uku B.2.4. HJ A.3.1.	frontalni, individualni
KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskom jeziku, učiti kako učiti.		